

**Urząd Gminy
Wielgomłyny**
97-525 Wielgomłyny,
ul. Rynek 1

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY WIELGOMŁYNY

Opracowanie:

EUROOLA Aleksandra Krzywik
ul. Przedborska 2
97-500 Radomsko

grudzień , 2007 r

MAPA GMINY WIELGOMŁYNY NA TLE POWIATU
RADOMSZCZAŃSKIEGO

Rysunek 1. Mapa gminy Wielgomłyny na tle powiatu radomszczańskiego

POWIERZCHNIA GMINY
LICZBA LUDNOŚCI

- 120 km²
- 5 112 osób

SPIS TREŚCI

MAPA GMINY WIELGOMŁYNY NA TLE POWIATU RADOMSZCZAŃSKIEGO	2
WSTĘP	5
1 OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	7
2 AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	9
2.1 Dane ogólne. Położenie, powierzchnia, ludność	9
2.1.1 Położenie	9
2.1.2 Ludność	9
.....	10
2.2 Środowisko przyrodnicze	12
2.2.1 Uwarunkowania geograficzne	12
2.2.1.1 Położenie gminy na tle jednostek fizyczno - geograficznych	12
2.2.1.2 Klimat	12
2.2.2 Flora i fauna	13
2.3 Turystyka, agroturystyka	13
2.4 Zagospodarowanie przestrzenne	14
2.4.1 Infrastruktura techniczna	14
2.4.1.1 Zaplecze mieszkaniowe	14
2.4.2.2 Instalacje wodno - ściekowe	16
INSTALACJE ŚCIEKOWE	17
2.4.2.3 Instalacje gazowe	17
2.4.2.4 Infrastruktura transportowa	17
2.4.2.5 Energetyka	18
2.4.2.8 Zaopatrzenie w paliwa płynne	20
2.4.2.9 Zaopatrzenie w paliwa stałe	20
2.4.2 Własność nieruchomości	20
2.4.3 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	20
2.4.4 Oświata	21
2.4.6 Identyfikacja problemów	27
2.5 Gospodarka	28
2.5.1 Rolnictwo	28
2.5.2 Dziedziny pozarolnicze	36
2.5.3 Identyfikacja problemów	37
2.6 Sfera społeczna	37
2.6.1 Sytuacja demograficzna i społeczna terenu	37
2.6.2 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa	41
2.6.3 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	44
2.6.4 Rynek pracy	44
2.6.5 Identyfikacja problemów	46
2.7 Analiza SWOT dla Gminy Wielgomłyny	47
3 ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE	50
4 REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	52
4.1 Planowane projekty i zadania inwestycyjne ujęte w budżecie gminy	53
4.2 Planowane projekty i zadania inwestycyjne	54
5 POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	56
5.1 Powiązania Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami	56

5.1.1 Cele strategiczne rozwoju gminy Wielgomłyny	56
5.1.2 Cele strategiczne rozwoju województwa łódzkiego.....	56
5.1.3 Cele strategiczne powiatu radomszczańskiego.....	56
5.2 Zgodność planowanych do realizacji zadań z priorytetami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.....	57
6 OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	58
7 PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013	64
8 SYSTEM WDRAŻANIA	68
9 SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	70
Spis tabel.....	72
Spis rysunków.....	73

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wielgomłyny to zestaw działań, które mają zostać podjęte w określonym otoczeniu, określonym terminie i zmierzających do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju gminy Wielgomłyny.

Plan został przygotowany na lata 2007-2013 na podstawie Wieloletniego Programu Inwestycyjnego na lata 2008-2010 oraz Strategii Rozwoju Gminy Wielgomłyny.

Plan Rozwoju Lokalnego odpowiada trosce lokalnego samorządu o rozwój gminy w szybko zmieniającym się i coraz bardziej konkurencyjnym otoczeniu. Planowanie strategiczne znacznie zwiększa prawdopodobieństwo sukcesu i umożliwia racjonalne gospodarowanie zasobami i potencjałem gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem uchwalanym przez Radę Gminy, określającym najważniejsze działania mające na celu ciągły rozwój gminy oraz przewidywane efekty tych działań. Warunkiem powodzenia jest współpraca przy realizacji zamierzeń władz samorządowych, mieszkańców i środowiska przedsiębiorców.

Środki publiczne są podstawowym narzędziem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego. Jednak nieograniczone potrzeby samorządów, jak i członkostwo w Unii Europejskiej nakłada moralny obowiązek wykorzystania jak największej ilości środków samorządów lokalnych.

Samorząd Gminy wytycza i zatwierdza działania – wykonalne technicznie, realne ekonomicznie i akceptowane społecznie, ale nie może pozostawać jedynym ich realizatorem.

Sporządzony został zgodnie z art.206 ust.1 zw. Z art. 120 ust. 3A ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wielgomłyny na lata 2007-2013 jest zgodny z Strategią Rozwoju Gminy opracowaną w 2001 r.

1 OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Okresy programowania Unii Europejskiej na lata 2007-2013 narzucają ramy czasowe realizacji planu, natomiast określone w POWŁ oraz PROW priorytety, wyznaczają obszary działalności gminy poddane w tym dokumencie diagnozie. Analizie poddano: sferę społeczną, gospodarczą, techniczną i finansową.

Przygotowany dokument stanowi, zatem krótkoterminową i długoterminową wizję rozwoju potencjału gospodarczego gminy, który warunkuje wzrost konkurencyjności oraz przeciwdziałanie dalszej marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi społecznemu gminy w ramach społeczności powiatu radomszczańskiego i uwarunkowań jakie zostały narzucone przez przystąpienie Polski do Wspólnoty Europejskiej.

Plan Rozwoju Lokalnego dotyczy gminy Wielgomłyny położonego w powiecie radomszczańskim, województwie łódzkim.

2 AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1 Dane ogólne. Położenie, powierzchnia, ludność

2.1.1 Położenie

Gmina Wielgomłyny położona jest w południowo - wschodniej części województwa łódzkiego. Od południa graniczy z gminą Żytno, od zachodu z gminą Kobbie Wielkie od północy z gminą Przedbórz i Masłowice natomiast od wschodu z gminą Kluczewo (pow. włoszczowski).

W sąsiedztwie gminy znajdują się dwa duże ośrodki miejskie i zarazem przemysłowe Radomsko – 23 km (woj. łódzkie), Częstochowa – 63 km (woj. śląskie) oraz mniejszy Włoszczowa – 27 km (woj. świętokrzyskie).

Gmina ma bardzo dobre połączenie z pobliskimi miastami.

Gmina składa się z 18 sołectw:

- Goszczowa
- Karczów
- Kruszyna
- Myśliwczów
- Krzętów
- Niedośpielin
- Pratkowice
- Perzyny
- Rogi
- Rudka
- Sokola Góra
- Trzebce
- Wielgomłyny wieś
- Wielgomłyny Kolonia
- Wola Kuźniewska
- Wola Życińska
- Zalesie
- Zagórze

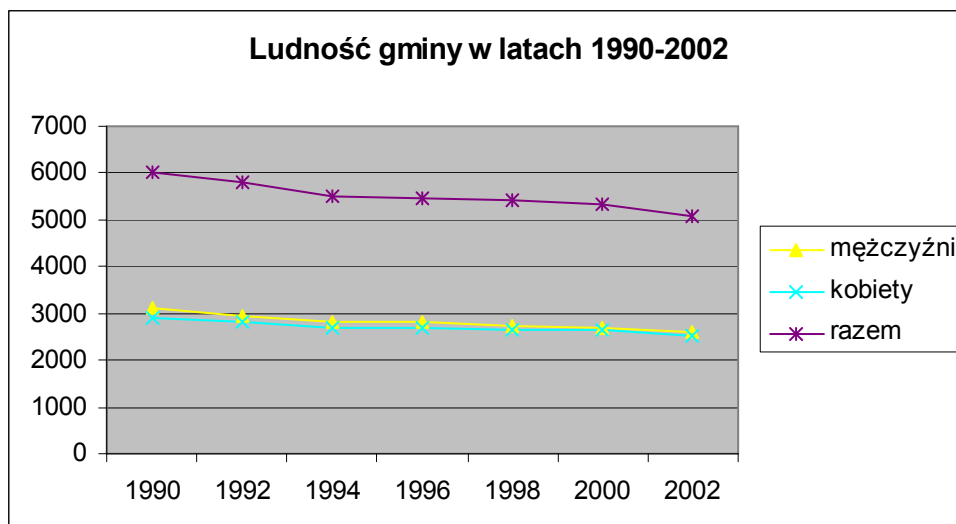
2.1.2 Powierzchnia

Gmina zajmuje powierzchnię 120 km².

2.1.2 Ludność

Według danych Urzędu Gminy w gminie Wielgomłyny zamieszkuje 5122 osób. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 42,69 osoby/km². Strukturę ludności przedstawia poniższy wykres.

Przedstawione poniżej dane pochodzą ze spisu powszechnego 2002.

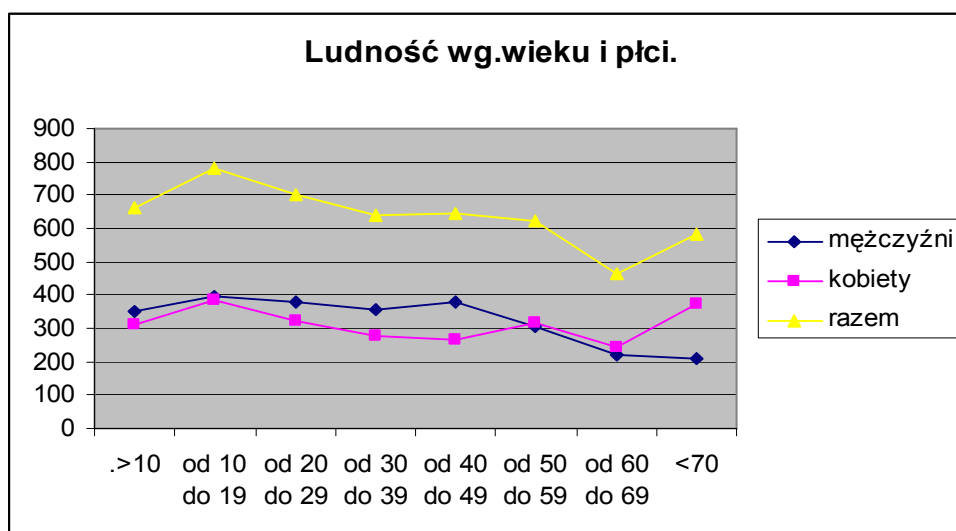
Rysunek 2 Ludność gminy Wielgomłyn w latach 1990 - 2002

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Wielgomłyn oraz GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 1 Ludność Gminy Wielgomłyn wg wieku i płci (wg Danych Urzędu Gminy Wielgomłyn oraz Urzędu Statystycznego w Łodzi)

Ludność wieku i płci	wg	>10	10 ÷ 19	20 ÷ 29	30 ÷ 39	40 ÷ 49	50 ÷ 59	60 ÷ 69	<70
Mężczyźni		349	396	380	357	379	304	223	208
Kobiety		312	386	324	280	265	319	243	374
Razem		661	782	704	637	644	623	466	582

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Rysunek 3 Ludność wg wieku i płci

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002.

Tabela 2 Ludność według płci i ekonomicznych grup wiekowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek przedprodukcyjny	1284	663	621
Wiek produkcyjny	2887	1622	1265
Wiek poprodukcyjny	928	311	617

Źródło: GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 3 Podstawowe dane statystyczne

POWIATY GMINY	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Miejscowości ogółem	Ludność				
				ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn
Powiat	1443	210	384	120328	58985	61343	83	104
Wielgomłyny	123	18	34	5069	2585	2484	41	96

Źródło: GUS Narodowy Spis Powszechny 2002

Powyższe dane świadczą o ciągłym wyludnianiu się gminy. Zmienił się jednak powód wyludniania, w latach 90 tych XX wieku była to migracja ludności ze wsi do miasta natomiast obecnie jest to spowodowane bardzo małym przyrostem naturalnym. Sytuacja rolnictwa oraz brak pracy w pobliskich miastach sprawiają że wiele rodzin decyduje się na jedno dziecko lub też nie decyduje się wcale.

Jednym z największych zagrożeń dla prawidłowego rozwoju wsi jest znaczna deformacja struktury wieku i płci. Na jedną osobę w wieku produkcyjnym przypada 0,77 osoby w wieku przedprodukcyjnym lub poprodukcyjnym.

2.2 Środowisko przyrodnicze

2.2.1 Uwarunkowania geograficzne

2.2.1.1 Położenie gminy na tle jednostek fizyczno - geograficznych

Wg podziału fizyczno - geograficznego Polski J. Kondrackiego przedmiotowy teren w całości leży w prowincji Wyżyn Polskich w podprowincji Wyżyna Małopolska. Część północna gminy należy do mezoregionu: Wzgórza Radomszczańskie, zaś część południowa do Niecki Włoszczowskiej. Wzgórza Radomszczańskie oraz Niecka Włoszczowska wchodzi w skład makroregionu zwanego Wyżyną Przedborską.

2.2.1.2 Klimat

Najnowsza regionalizacja (W. Wiszniewskiego i W. Chełchowskiego) zalicza obszar gminy Wielgomłyny do regionu klimatycznego Łódzko - Wieluńskiego w części północnej, natomiast południowa część gminy do regionu Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej.

Charakterystyka klimatu:

- średnia roczna temperatura powietrza 7,7 °C,
- średnia temperatura dla stycznia - 3,0 °C,
- średnia temperatura dla lipca + 18,2 °C,
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych 585 mm,
- średnie zachmurzenie w skali od 0 do 8 5,

- średnia prędkość wiatru w m/s	2,5 (na omawianym terenie dominują wiatry z kierunku zachodniego, północno i południowo-zachodniego),
- pokrywa śnieżna utrzymuje się przez	52 dni w roku,
- okres wegetacyjny trwa około	210 dni.

Pod względem mikroklimatycznym obszar jest zróżnicowany zależnie od rzeźby terenu, zalesienia, układu dolin i zabudowy. Szczególnie korzystne warunki występują w obrębie kompleksów leśnych. Najmniej korzystne w dolinach cieków wodnych. Panują tu złe warunki wilgotnościowe oraz częste inwersje termiczne, złe przewietrzenia i zaleganie mgieł. Pozostałe tereny posiadają korzystne warunki bioklimatyczne, szczególnie odnosi się to do ekspozycji południowej. Tereny te są najbardziej preferowane pod lokalizację budownictwa mieszkalnego oraz uprawę roślin.

2.2.2 Flora i fauna

Zasadniczy zrząd flory obszaru gminy Wielgomłyny tworzą gatunki wielu elementów geograficznych, wśród których dominujący charakter mają rośliny szeroko rozpowszechnione w północnej i środkowej Europie. Wiele jest tu gatunków o charakterze euro-syberyjskim (borówka czarna, siódmaczek leśny inne gatunki runa leśnego lasów sosnowych i mieszanych; z drzew: sosna zwyczajna i jarząb pospolity). Na wilgotnych łąkach, bagnach i torfowiskach spotyka się wiele roślin północnych (skrzyp błotny, turzyce bagienną, kilka gatunków mchów, gwiazdnice długolistną i bagno zwyczajne). Najliczniej jednak reprezentowane są gatunki mające swoje centrum występowania w Europie Środkowej (dąb szypułkowy, lipa szerokolistna i klon zwyczajny; z roślin zielnych należy wymienić: turzycę palczastą, zawilec gajowy i szczyr trwały).

Świat zwierząt nie jest bogaty. Można tu wymienić gatunki szeroko upowszechnione na kontynencie euroazjatyckim (ssaki: zając szarak, kuna leśna, sarna, dzik; z ptaków: kuropatwa, kilka gatunków kaczek, sójka, dzwonek, świergotek łąkowy i drzewny, słowik rdzawy, kulczyk i dzięcioł). Występują też gatunki o charakterze południowym, reprezentowane głównie przez bogaty świat owadów, a wśród kręgowców: chomiki i nietoperze.

2.3 Turystyka, agroturystyka

Stan bazy turystycznej na terenie gminy przedstawia się następująco:

- Noclegi - brak właściwej bazy noclegowej. Władze gminy noszą się z zamiarem stworzenia zaplecza hotelowego przy istniejącej hali sportowej (na 40 - 60 miejsc).
- Gastronomia - 7 barów (w Krzętowie, Wielgomłynach, Goszczowej, Perzynch, Myśliwczowie i Niedospielinie) i 1 restauracja (w Wielgomłynach).
- Usługi - 33 sklepy spożywcze (Wielgomłyny - 7, Sokola Góra - 3, Rogi - 1, Niedospielin - 3, Krzętów - 4, Pratkowice - 2, Zagórze - 3, Trzebce - 2, Kruszyna - 1, Rudka - 2), Myśliwczów - 3, Karczów - 2, 6 sklepów przemysłowych w Wielgomłynach, Wiejski Dom Towarowy w Wielgomłynach, 2 piekarnie, 2 zakłady fryzjerskie.
- Informacja turystyczna - Urząd Gminy Wielgomłyny oraz dane w folderze pt. „Wielgomłyny - gmina nad Pilicą”.
- Obiekty sportowe - hala sportowa przy szkole w Wielgomłynach oraz Stadion LZS

w Krzętowie.

- Imprezy kulturalne i rozrywkowe, dożynki gminne, dyskoteki.
- Stacja paliw - SKR w Wielgomłynach oraz w Kobietach Wielkich, Przedborzu i Fałkowie, AUTO-GAZ w Wielgomłynach..
- Gospodarstwa agroturystyczne - kwatery w Krzętowie oferują gospodarstwa: Liberskiego Adama, Strzeleckiej Marzeny i Daros Anety o łącznej liczbie miejsc noclegowych 35

2.4 Zagospodarowanie przestrzenne

Aktualnie strukturę przestrzenną gminy Wielgomłyny określa „Plan Rozwoju Przestrzennego” uchwalony przez Radę Gminy.

2.4.1 Infrastruktura techniczna

2.4.1.1 Zaplecze mieszkaniowe

Ważnym elementem infrastruktury gminy jest substancja mieszkaniowa. Poniżej pokazano mieszkania zamieszkane według okresu budowy budynku i rodzaju podmiotów będących właścicielami mieszkań.

Tabela 4 Mieszkania według okresu budowy budynku i rodzaju właściciela

WYSZCZEGÓLNIENIE m- mieszkania p- powierzchnia użytkowa mieszkań a m ² l - ludność	Ogółem %		Mieszkania stanowiące własność					
			osób fizycznych	spółdzielni mieszkaniowych	gminy	Skarbu państwa	zakładów pracy	Pozostałych podmiotów
Ogółem m	1432		1374	18	21	17	-	2
p	122168		118831	1165	935	1157	-	80
w tym zamieszkane stale m	1389	97,0	1334	18	19	16	-	2
p	118964	97,38	115737	1165	855	1127	-	80
l	5095		4933	59	57	44	-	2
Mieszkania w budynkach wybudowanych w latach:								
przed 1918 m	25	1,75	18	-	6	1	-	-
p	1133	0,93	919	-	184	30	-	-
1918 – 1944 m	154	10,75	152	-	1	-	-	1
p	8142	6,66	8028	-	54	-	-	60
1945 – 1970 m	521	36,38	506	-	8	7	-	-
p	37061	30,34	36247	-	388	426	-	-
1971 – 1978 m	303	21,16	290	-	6	7	-	-
p	28035	22,95	27315	-	309	411	-	-
1979 – 1988 m	265	18,51	263	-	-	2	-	-
P	30496	24,96	30206	-	-	290	-	-
1989 – 2002 m	156	1089	137	18	-	-	-	1
p	16512	13,52	15327	1156	-	-	-	20
w tym w latach 2001 – 2002 m	13	0,91	13	-	-	-	-	-
p	1329	1,09	1329	-	-	-	-	-
będących w budowie m	6	0,42	6	-	-	-	-	-
p	579	0,47	579	-	-	-	-	-
nie ustalono m	2	0,14	2	-	-	-	-	-
p	210	14,66	210	-	-	-	-	-

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Mieszkania i budynki sprzed 1918r. należy traktować jako zabytki i otoczyć opieką. Mieszkania budowane w latach 1918-1944, których jest powierzchniowo 6,66%, winny być poddane wnikliwej analizie w celu wyselekcjonowania tych, które zawierają elementy

lokalnej kultury. Obiekty te winny być zachowane. Pomocne mogą być środki z funduszy strukturalnych.

Mieszkania budowane w latach 1945-1970, a jest ich 30,34% powierzchni, z uwagi na technologie budowania oraz inne walory użytkowe, co najmniej w większej części będą w najbliższych latach wyburzane i zastępowane nowymi.

Mieszkania budowane w latach 1971-1988, a jest ich prawie połowa ogólnego stanu powierzchni mieszkaniowej (48%), w najbliższych czasie będą w zdecydowanej większości modernizowane a w szczególności ocieplane, zmieniane pokrycie dachowe, zmieniany system ogrzewania.

Mieszkania budowane po roku 1989, a jest ich ok. 15,08%, należy uznać za trwałe element mieszkaniowy przez następne dwadzieścia lat.

Powyższa analiza zwraca również uwagę na fakt stosunkowo dużego w najbliższym czasie zapotrzebowania na usługi budowlane oraz zapotrzebowanie na materiały z tego sektora.

Tabela 5 Kanalizacja i wodociągi w 2002 r.

POWIATY GMINY	Sieć w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zdroje uliczne w sztukach	Zużycie wody w gospodarstwach domowych	
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne		w dam ³	na 1 mieszkańca m ³
stan w dniu 31 XII							
Radomszczański	1172,9	138,3	21151	4111	56	3477,6	28,9
Wielgomłynny	84,2	1,6	938	4	3	87,1	17,1

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

2.4.2.2 Instalacje wodno - ściekowe

Stan infrastruktury technicznej określony na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej gminy przedstawia się następująco:

INSTALACJE WODNE

- 3 stacje wodociągowe w Wielgomłynach, Sokolej Górze i Zagórze, gmina korzysta również z ujęcia w miejscowości Sinica gmina Żytno, która zaopatruje w wodę miejscowość Maksymów.
- sieć wodociągowa 90 km,
- podłączenia do budynków mieszkalnych - 976 (97 % gospodarstw),
- zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych 124,3 dam', tj. 124 300 m³ w ciągu roku co daje wskaźnik 22,9 m³/mieszkańca (wydajność studni z 3 ujęć zaspokaja potrzeby gminy - teoretyczna ich wydajność 103 m³/h).

Tabela 6 Sieć wodociągów w gminy Wielgomłyny

Nazwa wodociągu	Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy)	Budynki przyłączane do sieci	Czynne źródła uliczne	Woda pobrana z ujęć w ciągu roku (tys. m ³)
Wielgomłyny	37,2	438	1	92,8
Sokola Góra	35,7	365	2	76,8
Zagórze	16,1	163	-	33,4
Silnica gm. Żytno	1,0	10	-	-
RAZEM	90,0	976	3	203

Źródło: Dane Urzędu Gminy

INSTALACJE ŚCIEKOWE

W 2003 roku została ukończona budowa oczyszczalni ścieków komunalnych typu BIO-PAK firmy BIO-TECH z Warszawy. Pierwszy etap obejmował wybudowanie oczyszczalni o przepustowości 160 m³/dobę. Obecnie oczyszczalnia jest w trakcie rozruchu. Użytkownikiem oczyszczalni jest Zakład Komunalny w Wielgomłynach, który posiada podpisaną umowę z firmą Rethmann z Radomska na odbiór odpadów.

Sieć kanalizacyjna w Wielgomłynach obejmuje ulice:

- Krzętowską,
- Polna
- Rynek,
- Częstochowską,
- częściowo Radmszczańską i Ogrodową.

Łączna długość kanalizacji to 5,32 km w tym sieci grawitacyjnej – 4,1 km, sieci tłocznej - 1,22 km. W skład kanalizacji wchodzi 7 przepompowni.

2.4.2.3 Instalacje gazowe

Gmina nie posiada sieci gazu przewodowego. Zapotrzebowanie w gaz zaspokajane jest z butli lub zbiorników napełnianych w odpowiednich punktach. Dystrybucja gazu propan - butan prowadzona jest przez prywatnych pośredników. „Studium programowe rozwoju gazyfikacji woj. piotrkowskiego” opracowane przez Gazoprojekt - Wrocław przewiduje podłączenie gminy Wielgomłyny do gazociągu w II etapie.

2.4.2.4 Infrastruktura transportowa

Drogi

Na terenie gminy nie występują drogi krajowe i wojewódzkie.

- drogi powiatowe - 39,7 km,
- drogi gminne - 48,7 km,
- drogi dojazdowe i mieszkaniowe - 62,1 km, ogółem w gminie - 150,5 km dróg (powiatowych, gminnych i dojazdowych), większość z nich nie spełnia wymaganych warunków technicznych (parametrów technicznych, stanu nawierzchni, itp.).

W latach 2004- 2007 zostały zmodernizowanych nawierzchnie na drogach:

- powiatowych -10 km

- gminnych -2,4 km
- dojazdowych do pól – 8,5 km

Mosty

Na terenie gminy znajduje się most na rzece Pilicy. Jest on na trasie drogi powiatowej Radomsko - Kluczewsko - Włoszczowa. Istnieje potrzeba wybudowania mostu na rzece Biestrzykówce w miejscowości Zagórze i Borowiec oraz remontu mostu w Wielgomłynach. Na kanale rzeki Pilicy wymagają remontu 2 mostki w rejonie Woli Życińskiej (remont mostku betonowego) i w miejscowości Błonie (drewniany do budowy).

2.4.2.5 Energetyka

Gmina Wielgomłyny zasilana jest w energię elektryczną ze stacji zasilających 110/15 kV GPZ Radomsko-Południe oraz GPZ - Przedbórz. Na terenie gminy zapotrzebowanie na energię elektryczną zabezpieczają napowietrzne linie 15 kV, stacje transformatorowe rozdzielcze 15/0,4 kV i zasilane z nich linie niskiego napięcia 0,4/0,231 V. Stan techniczny sieci energetycznej jest dość dobry, zapewnia zapotrzebowanie na energię zgodnie z wymaganymi parametrami i ciągłość dostaw. Braki zauważalne są jedynie we wsiach Rogi i Wola Życińska. Mimo to, aby zmniejszyć ryzyko kolizji, wymagana jest ciągła modernizacja i przebudowa linii, a na terenach inwestycyjnych słuszną byłaby wymiana linii napowietrznych na kablowe. Przewidziana rozbudowa linii w Sokolej Górze. W oświetleniu ulicznym konieczna wymiana dotychczasowych opraw na energooszczędne.

Tabela 7 Ilość zużywanej energii elektrycznej

Lp	Nazwa miejscowości	Zużycie [kWh]
1	Anielin	1837,00
2	Bogusławów	2153,00
3	Borowiec	22990,00
4	Goszczowa	89306,00
5	Grabowie	10329,00
6	Karczów	93812,00
7	Kol.Myśliwczów	97336,00
8	Kol.Niedośpielin	2501,00
9	Kol.Pratkowice	7059,00
10	Kol.Trzebce	4037,00
11	Kol.Wielgomłyny	3713,00
12	Kruszyna	97312,00
13	Krzętów	294276,00
14	Krzętów II	86910,00
15	Myśliwczów	85673,00
16	Niedośpielin	4021320,00
17	Niwa Goszczowa	19809,00
18	Niwa Zagórze	8503,00
19	Odrawąż	34030,00
20	Perzyny	138,00
21	Popielarnia	37721,00
22	Pratkowice	87375,00
23	Rogi	63605,00
24	Rudka	110288,00

25	Sokola Góra	188514,00
26	Sroków	9411,00
27	Trzebce	150406,00
28	Trzebce-Perzyny	34229,00
29	Wielgomłynny	973593,00
30	Wola Kuźniewska	19346,00
31	Wólka Bankowa	30083,00
32	Wólka Włociańska	848560,00
33	Zagórze	192812,00
34	Zalesie	46678,00
35	Zawodzie	15615,00
	Razem	7791280,00

Źródło: Zakład Energetyczny Łódź – Oddział Radomsko

2.4.2.6 Telekomunikacja

Telefony posiada 630 abonentów, co daje wskaźnik 11,8 NN/100 MK. Gmina jest dostatecznie stelefonizowana. Obecnie gmina Wielgomłynny jest połączona do centrali w Przedborzu. Telefonii komórkowa GSM PLUS wybudowała maszt na terenie GS – Wielgomłynny.

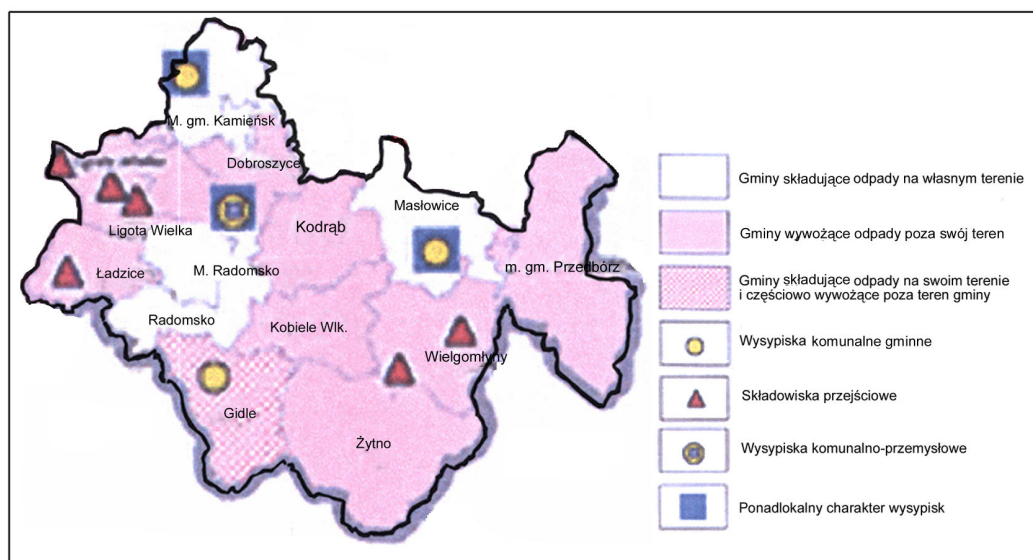
2.4.2.7 Gospodarka odpadami

Na terenie gminy istnieją dwa przejściowe składowiska odpadów w miejscowościach: Myśliwczów i Kruszyna. W różnych punktach gminy znajduje się 30 kontenerów przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady stałe wywożone są na wysypisko w gm. Masłowice (Strzelce Małe) oraz Jadwinówka (gm. Radomsko) zaś płynne do oczyszczalni ścieków w Przedborzu.

Obsługa: PGKiM - Radomsko, Rethmann Recykling sp. z o.o. - Radomsko, P. Pleśiewski - Przedbórz, SKR - Wielgomłynny.

Z uwagi na to, że problem odpadów jest obecnie bardzo ważny dla ochrony środowiska, tematyka ta została dokładnie omówiona w „Gminnym planie gospodarki odpadami dla gminy Wielgomłynny”.

Rysunek 4 Składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych na terenie powiatu radomszczańskiego

2.4.2.8 Zaopatrzenie w paliwa płynne

Na terenie gminy istnieje zaopatrzenie indywidualne w paliwa takie jak: gaz bezprzewodowy i olej opałowy.

2.4.2.9 Zaopatrzenie w paliwa stałe

Sieć ciepłownicza w gminie oparta jest na paliwach stałych tj. węgla i koksie, jedynie zabudowa mieszkaniowa Zakładów Mięsnych w Niedospielinie posiada ogrzewanie na gaz, a sam Zakład - olej opałowy. Skład opału znajduje się w GS Wielgomłyny oraz w Radomsku.

Ogrzewanie gazowe zostało zainstalowane w Gimnazjum Publicznym w Wielgomłynach oraz hali sportowej.

Kolejnym nośnikiem energii używanym przez społeczność gminy do celów grzewczych jest węgiel. Brak jest danych umożliwiających precyzyjne określenie zużycia tego źródła energii w gminie.

Mieszkańcy gminy zaopatrują się w węgiel w systemie indywidualnym. Podaż węgla zabezpiecza dotychczas wszystkie potrzeby społeczeństwa gminy.

Szacunku tego zapotrzebowania można dokonać na podstawie danych spisu statystycznego

Przyjmując energochłonność 1m^2 budynku mieszkalnego na terenach wiejskich na 60 kg węgla (średniej kaloryczności) w roku dla systemów centralnych i 40 kg dla ogrzewania piecem oszacowano zapotrzebowanie na węgiel w gminie:

CO - $74\,800\text{ m}^2 \times 60 = 4\,488\,000\text{ kg}$

Piec - $46\,500\text{ m}^2 \times 40 = 1\,860\,000\text{ kg}$

Łączne oszacowane zapotrzebowanie na węgiel w gminie wynosi ok. 6,4 tys. ton.

Uwzględniając fakt powszechnego wykorzystywania dodatkowo innych paliw (głównie drewna) realne zapotrzebowanie dla gminy można szacować na 5,2 tys. ton węgla kamiennego.

2.4.2 Własność nieruchomości

Grunty wchodzące w skład mienia komunalnego:

- Działki budowlane 18 działek o łącznej powierzchni 10,48 ha,
- Grunty LZS 3,16 ha,
- Stawy 23,21 ha,
- Grunty pod parking 13,88 m^2 ,
- Działki SP 124 działek o łącznej powierzchni 16,49 ha,
- Działka budowlana 0,478,
- Grunt zbiorniki wodne 6,43,
- Działki 4 działki o łącznej powierzchni 0,43 ha.

2.4.3 Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Gmina Wielgomłyny to obszar o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi, z dominacją budownictwa murowanego. Jako wartości kulturowe, mające wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej gminy Wielgomłyny, uznano:

- układy przestrzenne historycznych wsi,

- obiekty architektury wpisane do rejestru zabytków i ewidencji konserwatorskiej (zespoły sakralne w Wielgomłynach, Niedospielinie, zespoły podworskie w Sokolej Górze, Odrowążu, Rudce, Krzętowie),
- historyczne zespoły zieleni formowanej (Odrowąż, Sokola Góra),
- obiekty przemysłowe tzw. zabytki techniki,
- cmentarze,
- stanowiska archeologiczne.

Gmina Wielgomłyny to obszar o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi, z dominacją budownictwa murowanego.

Obiekty architektury wpisane do rejestru zabytków i ewidencji konserwatorskiej to:

- Zespół sakralny w Wielgomłynach
- Zespół sakralny w Niedospielinie
- Zespół podworski w Sokolej Górze
- Zespół podworski w Odrowążu
- Zespół podworski w Rudce

Warte uwagi są również historyczne zespoły zieleni formowanej w Odrowążu i Zespół podworski w Krzętowie, Sokolej Górze oraz obiekty przemysłowe tzw. zabytki techniki.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa, wpisanych do rejestru zabytków i ewidencji konserwatorskiej, zamieszczono w załączniku nr 1. „Strategii rozwoju gminy Wielgomłyny”.

Na terenie gminy występują:

- rezerwat przyrody Dębowiec
- pilicko – radomszczański OCHK,
- otulina Przedborskiego Parku Krajobrazowego,
- lasy ochronne w nadleśnictwie Kobile Wielkie,
- Pomniki przyrody-dąb we wsi Wielgomłyny, dęby i cisy w parku we wsi Odrowąż, dęby w parku we wsi Krzętów, dęby przy leśniczówce Krzętów,
- użytki ekologiczne-bagna we wsi Bogusławów, w lasach krzętowskich,
- oraz bagna i torfowiska w leśnictwie Kruszyna.

2.4.4 Oświata

Na terenie gminy funkcjonują następujące szkoły:

Tabela 8 Wykaz szkół znajdujących się na terenie gminy wraz z ilością uczniów i nauczycieli

GMINA	SZKOŁY	LICZBA UCZNIÓW	LICZBA NAUCZYCIELI
Wielgomłyny	PSP Wielgomłyny		16
	PSP Krzętów		14
	PSP Zagórze		12
	Gimnazjum w Wielgomłynach		25

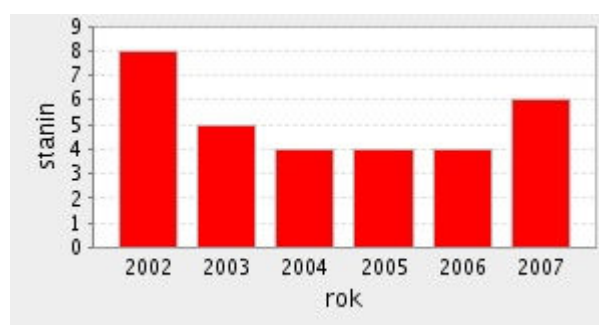
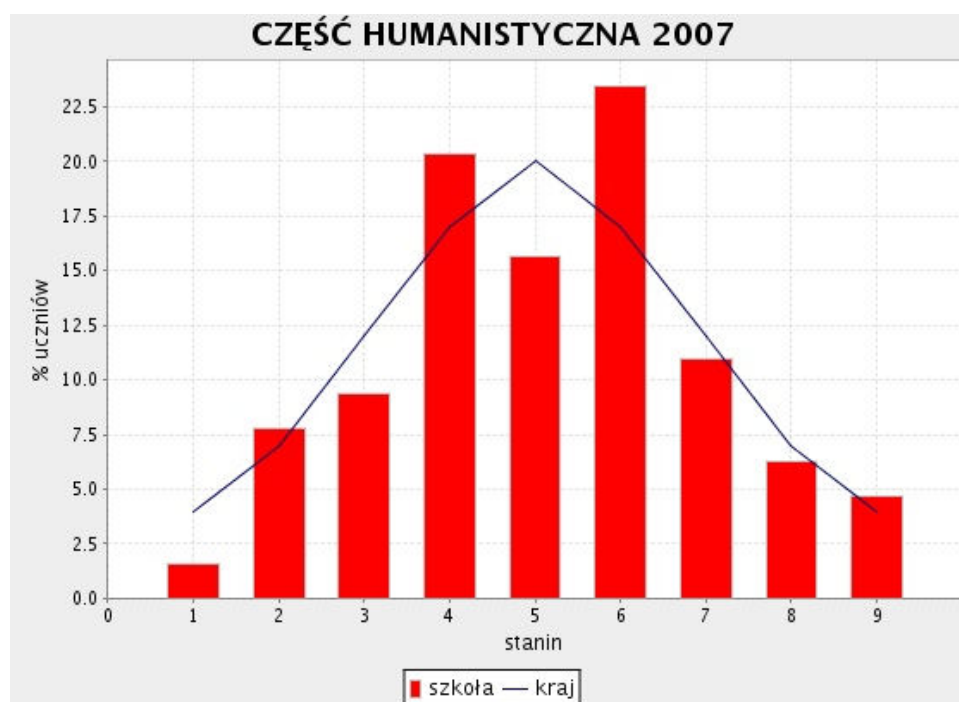
Źródło: Dane Urzędu Gminy

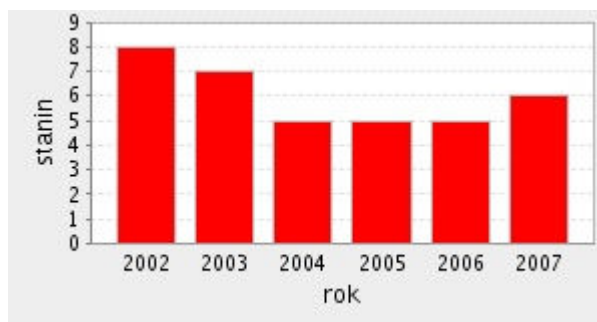
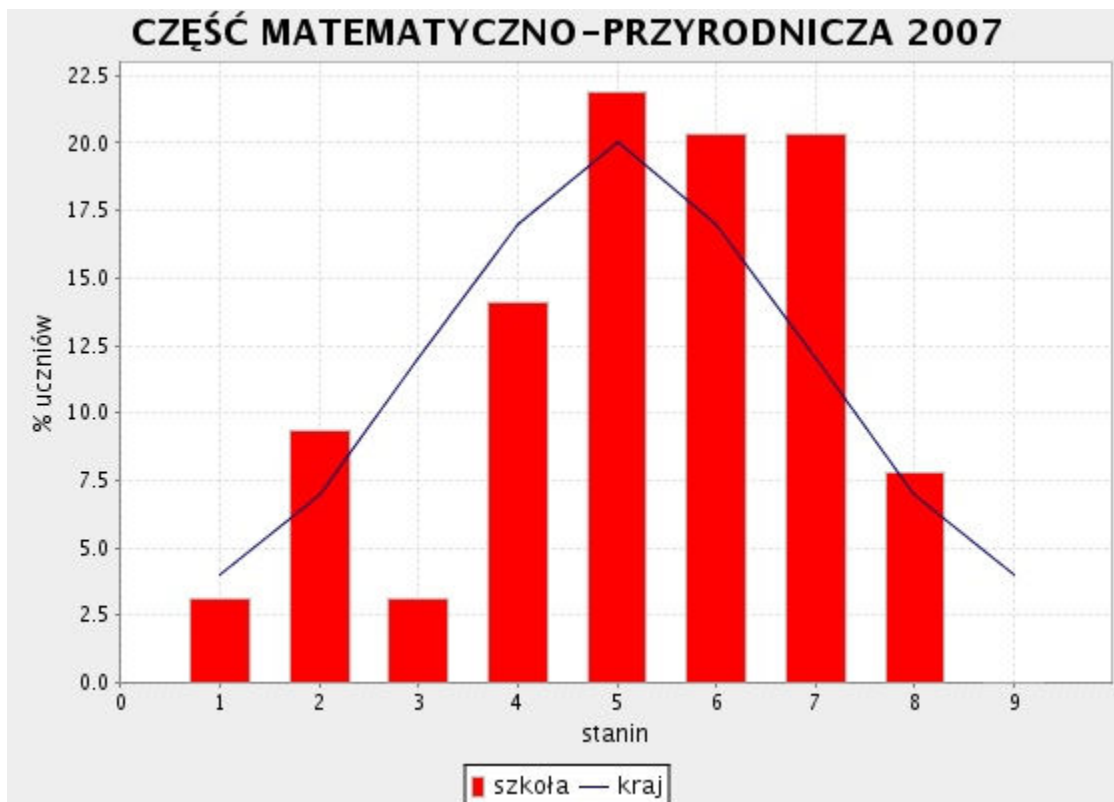
Tabela 9 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w poszczególnych gminach

l.p.	Gminy	Wyniki egzaminów w gimnazjum		Wyniki egzaminów klas szóstych
		humanistyczne	matematyczne	
1	miasto Radomsko	25,65	23,96	25,3
2	Dobryszyc	25,7	21,64	23,68
3	Gidle	26,59	25,08	24,1
4	Gomunice	29,94	28,13	25,6
5	Kamieńsk	22,65	25,33	23,53
6	Kobiele Wielkie	27,11	24,84	25,64
7	Kodrąb	28,08	25,46	24,66
8	Lgota Wielka	25,82	25	25
9	Ładzice	25,67	34,84	27,46
10	Masłowice	22,83	18,93	23,31
11	Przedbórz	22,13	22,92	25,69
12	gm.Radomsko			21,66
13	Wielgomłyny	26,12	24,39	26,42
14	Żytno	23,41	21,63	26,43

Źródło: Dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Poniżej przedstawiamy wykresy dotyczące wyników egzaminów w gimnazjum w Wielgomłynach.

Źródło: Strona internetowa Scholaris, grudzień 2007

Poziom nauczania w tych szkołach oceniony jest na podstawie wyników egzaminów przeprowadzonych wśród szóstoklasistów szkół podstawowych i absolwentów gimnazjów.

Wyniki podane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi dla gminy Wielgomłyny przedstawiają się w sposób następujący:

Ocena z egzaminów w gimnazjum z części humanistycznej:

2007	Szkoła	Kraj
	Wynik w punktach	
Średni wynik za test	32,2	31,5
Najniższy wynik	12	0
Mediana	35	33
Najwyższy wynik	48	50

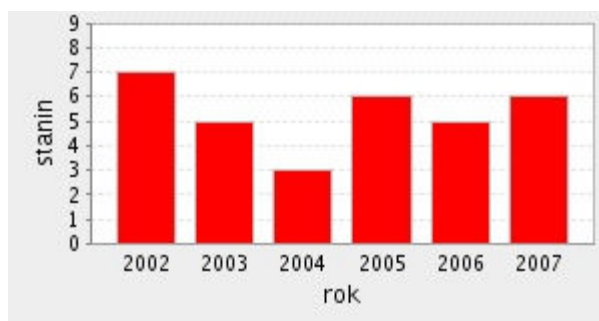
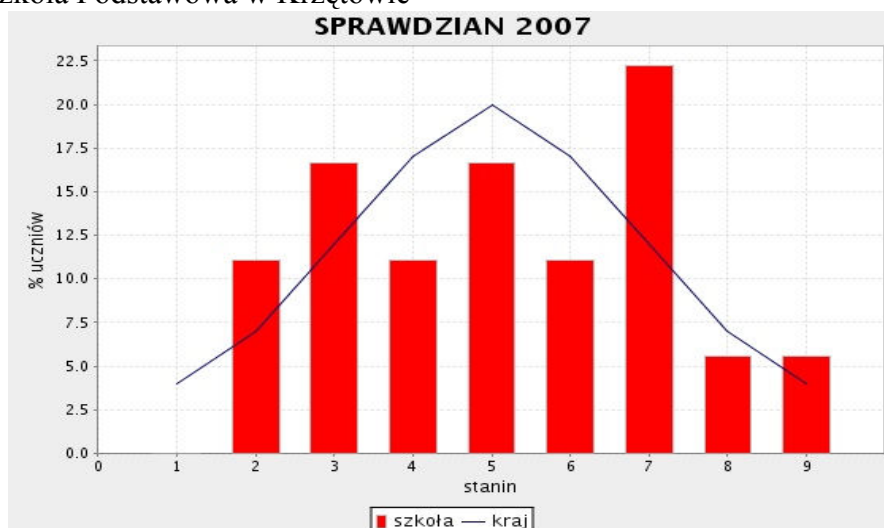
Ocena z egzaminu w gimnazjum z części matematyczno - przyrodniczej

2007	Szkoła	Kraj
	Wynik w punktach	
Średni wynik za test	26,8	25,3
Najniższy wynik	10	0
Mediana	26	23
Najwyższy wynik	45	50

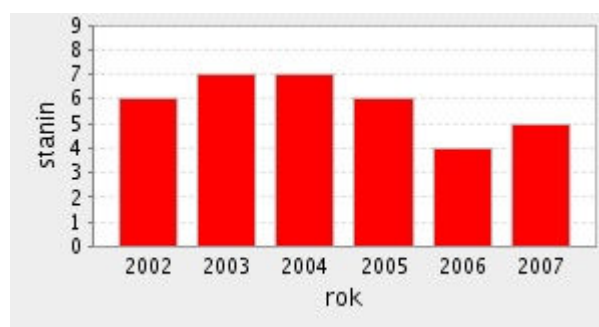
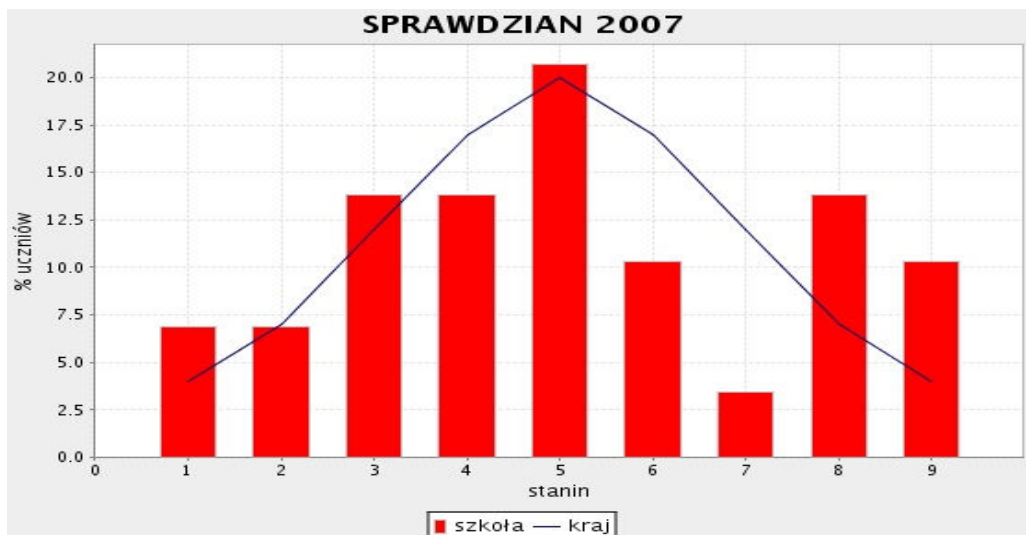
Wyniki egzaminów przeprowadzonych w gimnazjum w Wielgomłynach nie odbiegają znacząco od średnich wyników uzyskanych w całym kraju. W ostatnim roku wynik testu był nieco wyższy zarówno z części humanistycznej jak i matematyczno – przyrodniczej o średniej w kraju.

Poniżej przedstawiamy wykresy dotyczące wyników egzaminów szóstoklasistów w poszczególnych szkołach podstawowych:

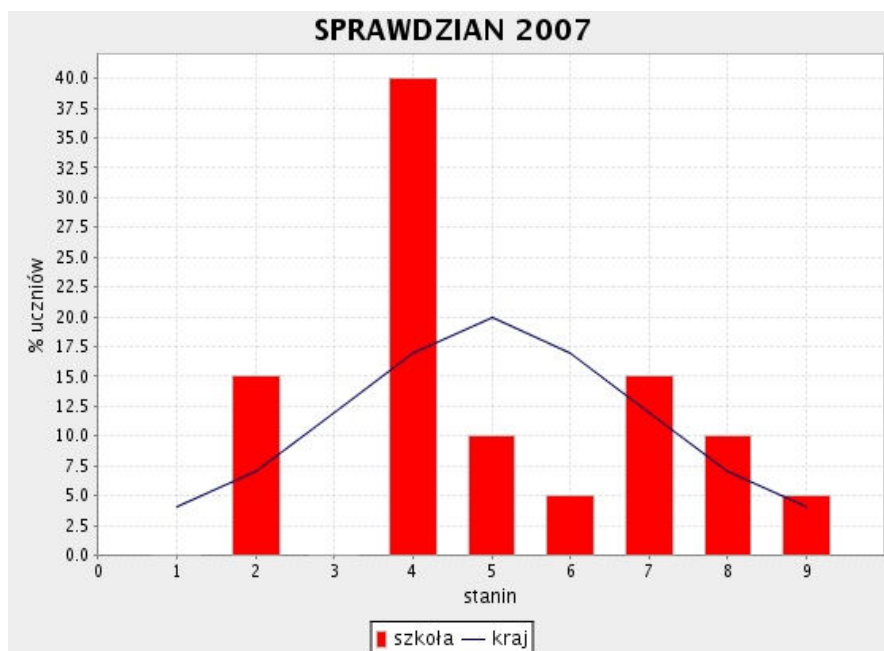
Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzętowie

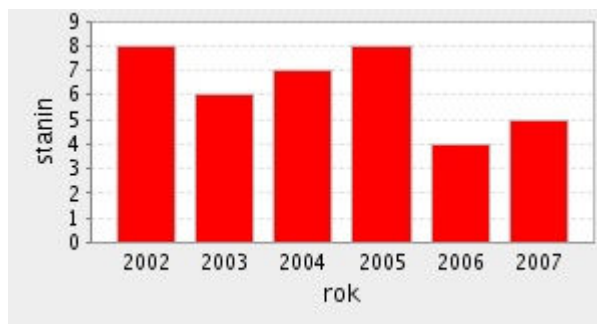

Publiczna Szkoła Podstawowa w Wielgomłynach

Publiczna Szkoła Podstawowa w Zagórz

Źródło: Dane ze strony internetowej Scholaris, grudzień 2007

Tabela: Zestawienie wyników z egzaminu szóstoklasistów w szkołach gminnych na tle kraju.

2007	Szkoła Podstawowa w Krzętowie	Szkoła Podstawowa w Wielgomłynach	Szkoła Podstawowa w Zagórz	Kraj
	Wynik w punktach			
Średni wynik za test	27,2	26,3	26,7	26,6
Najniższy wynik ze sprawdzianu	14	7	12	0
Mediana	30	27	25	28
Najwyższy wynik ze sprawdzianu	38	39	40	40

Źródło :Strona internetowa Scholaris, grudzień 2007

Powyższe zestawienie zobrazowała nam poziom nauczania w poszczególnych szkołach gminy. Z niego jednoznacznie widać, że nauczanie jest na nieco wyższym poziomie niż średnia krajowa.

Natomiast diagramy obrazujące wyniki w poszczególnych szkołach w latach 2002 – 2007 informują nas, że widoczny jest znaczny spadek poziomu nauczania w szkole w Zagórz.

2.4.6 Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów gminy należą:

1. brak dobrej nawierzchni dróg gminnych,
2. brak pełnego wyposażenia gminy w wodociągi
3. brak kanalizacji gminy,
4. brak pełnej uregulowanej gospodarki odpadami,
5. niewykorzystane walory krajobrazowo- turystyczne regionu,
6. brak współpracy międzygminnej,
7. brak dostatecznej bazy noclegowej.

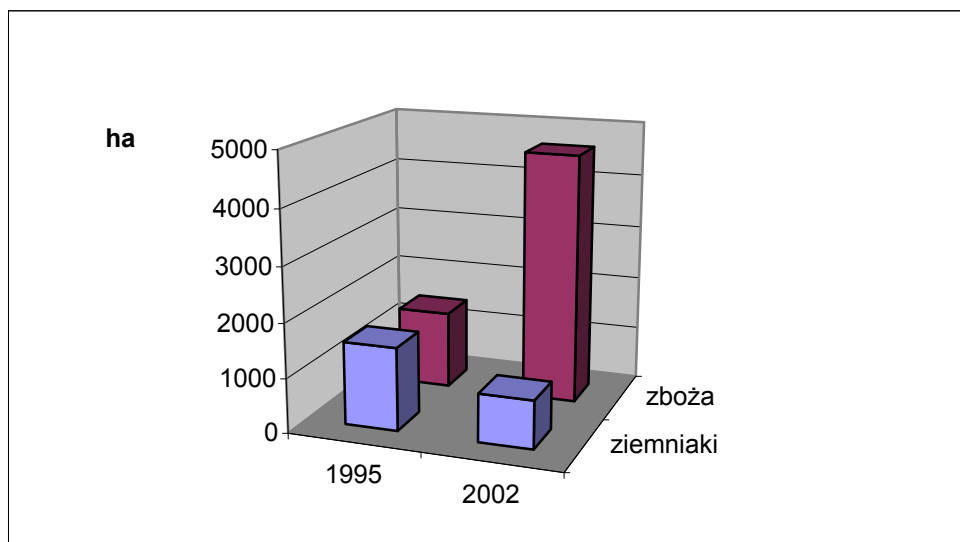
2.5 Gospodarka

Gmina Wielgomłyny jest gminą wiejską stąd też należy rozdzielić gospodarkę na dwa działy a mianowicie:

- rolnictwo
- dziedziny pozarolnicze.

2.5.1 Rolnictwo

Na terenie gminy znajduje się 1023 gospodarstw rolnych. Większość zajmują się produkcją roślinną i zwierzęcą jednocześnie. Średnia wielkość gospodarstw wynosi 1-5 ha. Najczęściej uprawianymi roślinami są zboża oraz ziemniaki.

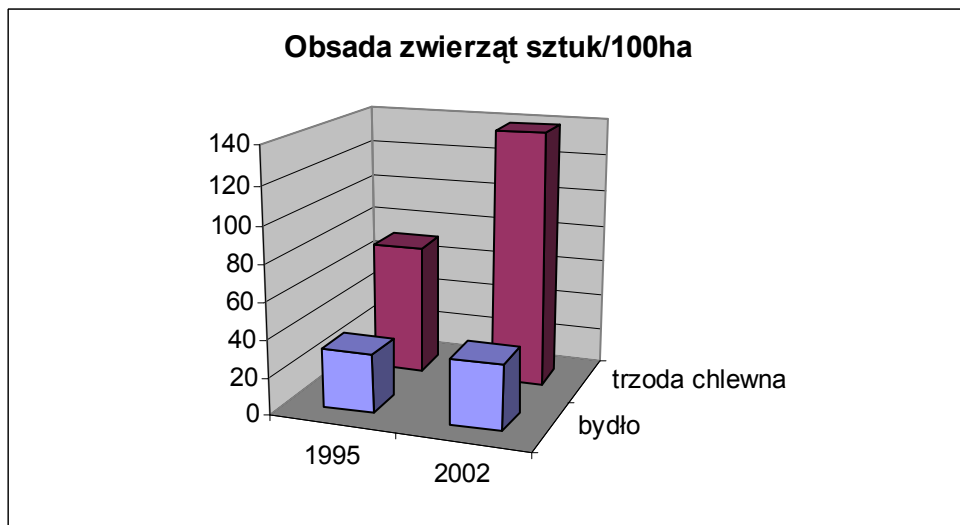
Rysunek 5 Powierzchnia wybranych upraw w latach 1995 i 2002

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Spis powszechny 2002

Powyższy rysunek obrazuje nam zmiany, jakie zaszły na przełomie 7 lat dotyczące ilości obsadzanych wybranych upraw. Z wykresu można odczytać, że ponad trzykrotnie zwiększyła się ilość obsiewanych pól zbożami, natomiast o około 40% zmniejszyła się ilość sadzonych na terenie gminy ziemniaków.

Na terenie gminy większość gospodarstw zajmują się również hodowlą zwierząt. Głównie dotyczy to bydła i trzody chlewnej.

Na poniższym rysunku przedstawione zostało porównanie obsady zwierząt z lat 1995 i 2002. Widzimy, że nastąpił niewielki wzrost w obsadzie bydła, natomiast prawie dwukrotnie wzrosła obsada trzody chlewnej.

Rysunek 6 Obsada zwierząt w latach 1995 i 2002

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – Spis powszechny 2002

W poniższych tabelach został szczegółowo przedstawiony stan rolnictwa według danych GUS zebranych w czasie Narodowego Spisu Powszechnego w 2002.

Tabela 10 Charakterystyka gospodarstw rolnych według siedziby użytkownika (miejsca zamieszkania)

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha		
		ogólna	użytków rolnych	lasów i gruntów leśnych
Ogółem				
Ogółem	1023	8852,24	8022,96	447,64
do 1 ha	87	65,10	42,03	9,22
1-5 ha	322	1132,10	976,44	78,06
5-10 ha	379	3030,39	2723,61	157,39
10-15 ha	147	1925,94	1746,58	111,71
15 ha i więcej	88	2698,71	2534,30	91,26

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 11 Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	9057,00	100,0	9023,47	100,0
użytki rolne	8202,56	90,6	8172,66	90,6
grunty orne	6234,11	68,8	6206,99	68,8
w tym:				
odłogi	401,08	4,4	401,08	4,4
ugory	205,20	2,3	205,20	2,3
sady	20,25	0,2	20,25	0,2
łąki	1365,38	15,1	1363,15	15,1
pastwiska	582,82	6,4	582,27	6,5
las i grunty leśne	458,49	5,1	458,49	5,1
pozostałe grunty	395,95	4,4	392,32	4,3

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 12 Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym Gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	5627,83	100,0	5600,71	100,0
Zboża ogółem				
(z kukurydzą na ziarno)	4613,10	82,0	4588,98	81,9
w tym zboża podstawowe				
z mieszankami zbożowymi	4328,30	76,9	4304,18	76,9
Strączkowe jadalne na ziarno	0,01	0,0	0,01	0,0
Ziemniaki	884,29	15,7	883,29	15,8
Przemysłowe	70,00	1,2	70,00	1,2
w tym:				
buraki cukrowe	-	-	-	-
rzepak i rzepik	70,00	1,2	70,00	1,2
Pastewne(z mieszankami zbożowo-strączkowymi)	42,62	0,8	40,62	0,7
Pozostałe	17,81	0,3	17,81	0,3
w tym warzywa	7,36	0,1	7,36	0,1

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 13 Gospodarstwa domowe według głównego źródła utrzymania, podregionów, powiatów i gmin w 2002 roku

Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego																
Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Praca										niezarobkowe źródło			
			poza rolnictwem			w rolnictwie			Razem	Emerytura	Renta z tytułu niezdolności do pracy (renta inwalidzka)	Pozostałe niezarobkowe źródła				
			razem	najemna	na własny rachunek	razem	w tym swoim gospodarstwie rolnym (działce rolnej)									
								%					%	%		
1.	Region	983747	500967	50,92	430946	43,81	368968	61978	70021	7,12	64440	438832	44,61	273484	70323	95025
2.	Powiat Radomszczański	41318	20782	50,30	17104	41,40	14717	2387	3678	8,90	3326	19747	47,79	11969	3229	4549
3.	Wielgomłynny	1728	924	53,47	431	24,94	386	45	493	28,53	476	765	44,27	537	117	111

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 14 Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha użytków rolnych według udziału dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem gospodarstwa domowego

Lp.	Gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych prowadzące działalność rolniczą						
	ogółem	według udziału dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem gospodarstwa domowego					
		poniżej 10%	10-30h	30-50	50-67	67-90	90-100%
Region	142936	26710	33264	19647	16038	15098	32179
Powiat	9430	2224	2587	1384	908	736	1591
Wielgomłynny	895	84	170	177	112	89	263

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 15 Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	9057,00	100,0	9023,47	100,0
użytki rolne	8202,56	90,6	8172,66	90,6
grunty orne	6234,11	68,8	6206,99	68,8
w tym:				
odłogi	401,08	4,4	401,08	4,4
ugory	205,20	2,3	205,20	2,3
sady	20,25	0,2	20,25	0,2
łąki	1365,38	15,1	1363,15	15,1
pastwiska	582,82	6,4	582,27	6,5
las i grunty leśne	458,49	5,1	458,49	5,1
pozostałe grunty	395,95	4,4	392,32	4,3

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 16 Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów

Wyszczególnienie	Ogółem		W tym Gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	5627,83	100,0	5600,71	100,0
Zboża ogółem				
(z kukurydzą na ziarno)	4613,10	82,0	4588,98	81,9
w tym zboża podstawowe				
z mieszankami zbożowymi	4328,30	76,9	4304,18	76,9
Strączkowe jadalne na ziarno	0,01	0,0	0,01	0,0
Ziemniaki	884,29	15,7	883,29	15,8
Przemysłowe	70,00	1,2	70,00	1,2
w tym:				
buraki cukrowe	-	-	-	-
rzepak i rzepik	70,00	1,2	70,00	1,2
Pastewne (z mieszankami zbożowo-strączkowymi)	42,62	0,8	40,62	0,7
Pozostałe	17,81	0,3	17,81	0,3
w tym warzywa	7,36	0,1	7,36	0,1

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 17 Gospodarstwa rolne zajmujące się uprawą głównych ziemiopłodów

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	W % ogólnej liczby gospodarstw
Zboża	887	81,3
Ziemniaki	854	78,3
Buraki cukrowe	-	-
Rzepak i rzepik	1	0,1
Warzywa	127	11,6
Pastewne(na gruntach ornych)	22	2,0

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 18 Zwierzęta gospodarskie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych

Grupy obszarowe użytków rolnych	Bydło	Trzoda chlewna	Ogółem w sztukach dużych (bydło,trzoda chlewna,owce konie)
	w sztukach		
Ogółem	2878	11373	4148
do 1 ha	17	18	16
1-5 ha	225	966	350
5-10 ha	900	3855	1346
10-15 ha	703	3506	1106
15 ha i więcej	1033	3028	1329

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 19 Zwierzęta gospodarskie

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach	
Bydło	2878	2878
w tym krowy	1515	1515
w tym krowy mleczne	1515	1515
Trzoda chlewna	11373	11373
w tym lochy	1078	1078
Owce	371	371
w tym maciorki 1-letnie i starsze	135	135
Kozy	46	46
w tym samice 1-letnie i starsze	25	25
Konie	110	110
w tym konie 3-letnie i starsze	80	80
Króliki (samice)	188	188
Pozostałe zwierzęta futerkowe (samice)	3	3
Pnie pszczele	213	213
Drób ogółem	26696	26696
w tym kurzy	18736	18736
Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych	51	51

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 20 Wyposażenie gospodarstw rolnych w budynki i budowlę

Wyszczególnienie	Liczba	
	gospodarstw	budynków i budowli
Ogółem	993	2884
w tym:		
Obory	732	764
chlewnie	74	78
kurniki	290	290
budynki wielofunkcyjne	266	281
stodoły	740	763
Przechowalnie owoców, warzyw i ziemniaków	75	1535(w tonach)
Oślonięte zbiorniki do przechowywania nawozów		
naturalnych pochodzenia zwierzęcego	89	x

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 21 Ciągniki, samochody ciężarowe i wybrane maszyny w gospodarstwach rolnych

Wyszczególnienie	Liczba	
	gospodarstw	Maszyn
Ciągniki	621	743
Samochody ciężarowe	33	44
Kombajny:		
zbożowe	59	63
ziemniaczane	132	133
buraczane	-	-
Silosokombajny samobieżne	-	-
Silosokombajny pozostałe	2	2
Dojarki bańkowe	129	129
Dojarki rurociągowe	6	6
Konwiowe schładzarki do mleka	140	141
Zbiornikowe schładzarki do mleka	45	45

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Powyższe tabele dają nam dość dokładny obraz stanu rolnictwa w gminie Wielgomłyny. Obecnie jest to rolnictwo rozdrobnione, średnio zaopatrzone w sprzęt rolniczy, zajmujące się jednocześnie uprawą roślin oraz hodowlą zwierząt.

Powyższe tabele dają nam dość dokładny obraz stanu rolnictwa w gminie.

Obecnie jest to rolnictwo nadmiernie rozdrobnione, średnio zaopatrzone w sprzęt rolniczy.

Poniżej pokazano syntetyczną charakterystykę rolnictwa w gminie Wielgomłyny.

Mocną stroną rolnictwa gminy są:

- gospodarstwa specjalistyczne (głównie chów trzody),
- stosunkowo dobre warunki glebowo klimatyczne,
- zakłady przetwórstwa mięsnego,
- dobry klimat dla produkcji zdrowej żywności,
- doświadczona kadra producentów rolnych.

Słabą stroną rolnictwa jest:

- rozdrobnienie produkcji (potrzeba tworzenia grup producenckich)
- zbyt duży udział produkcji roślinnej wielkotowarowej (zboża),
- brak przetwórstwa rolno- spożywczego w segmencie produkcji roślinnej.

Generalnie można stwierdzić, że na tle innych gmin powiatu, gmina posiada dobre warunki glebowo-klimatyczne do produkcji rolniczej (piąte miejsce w powiecie według danych JUNG w Puławach).

Struktura zatrudnienia, aktualny rynek pracy i prognozowane jego zmiany upoważniają do postawienia wniosku, że rolnictwo dla gminy Wielgomłyny jest ważniejszym, nie wypełni wykorzystanym obszarem gospodarczym. Pełne wykorzystanie tego potencjału wymaga nowoczesnych form jego eksploatacji, między innymi tworzenia grup producenckich, budowy nowoczesnych systemów przechowywania i przetwarzania wstępnych produktów rolnych.

Ważnym kierunkiem rozwoju w rolnictwie dla gminy Wielgomłyny jest produkcja zdrowej żywności, szczególnie w połączeniu z rozwojem agroturystyki.

Ważnym elementem w realizacji tych zamierzeń jest dostęp do środków finansowych z Unii Europejskiej. Samorząd lokalny podejmie działania na szeroką skalę, inspirując rozwój wybranych kierunków rolnictwa.

2.5.2 Dziedziny pozarolnicze

Na terenie gminy jest 97 przedsiębiorców zarejestrowanych w Urzędzie Gminy (stan na sierpień 2007). Z danych gminy wynika, że w ostatnim okresie nastąpiła znaczny spadek podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy o około 60%. W 1998 było ich 127 w 2000 – 131, w 2004 -163, natomiast w chwili obecnej zaledwie 97. To świadczy o dużych trudnościach jakich doświadczają przedsiębiorcy, jak również o fakcie, że w obecnym czasie wiele osób wyjechało za granicę lub też znalazło zatrudnienie w rozwijającym się rolnictwie jak również w przedsiębiorstwach które przetrwały na rynku.

Na terenie gminy działają dwa duże zakłady mięsne:

- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Gaik” w Niedosielinie, który zatrudnia około 350 osób,
- Zakład Mięsny: ”BRAT- POL” spółka z o.o. w Wólce Włosciańskiej, który zatrudnia około 50 osób.

Oraz:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wielgomłynach,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Wielgomłynach,
- Piekarnia w Wólce Włosciańskiej,
- Młyn w Niedosielinie,
- Zakład Ślusarki w Niedosielinie,
- Tartak w Niedosielinie,
- Tartak w Wielgomłynach,
- Zakład Kamienia Budowlanego z Zagórz,

Ponadto na terenie gminy istnieją inne instytucje:

- Urząd Gminy,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wielgomłynach,
- Publiczne Gimnazjum w Wielgomłynach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zagórz,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzętowie,
- Gminny Ośrodek Zdrowia.

Tabela 22 Pracujący w gospodarce narodowej w 2002 r.

POWIATY GMINY	Ogółem	W tym				
		przemysł	budownictwo	handel i naprawy	edukacja	ochrona zdrowia i opieka społeczna
Powiat	18153	7310	677	1741	2238	1718
Wielgomłynny	522	306	-	55	69	16

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 23 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon w 2002 roku. Stan w dniu 31 XII 2002

POWIATY GMINY	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Spółki prawa handlo- wego	Spółki cywilne	Spółdzielnie	Zakłady osób fizycznych
Powiat	8957	315	8642	167	491	55	7625
Wielgomłynny	229	10	219	2	13	4	186

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

2.5.3 Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów w gminie w zakresie pozarolniczej działalności gospodarczej należy:

1. brak w najbliższym sąsiedztwie dużego ośrodka przemysłowego
2. brak infrastruktury turystycznej i agroturystycznej

2.6 Sfera społeczna

2.6.1 Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

Szczegółowy opis statystyczny gminy Wielgomłynny zawarty jest w publikacji Urzędu Statystycznego w Łodzi pt. „Podstawowe informacje ze spisu Powszechnego – gmina wiejska Wielgomłynny”.

Tabela 24 Ludność według wieku oraz płci zamieszkująca gminę

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	W odsetkach			Na 100 mężczyzn przypada kobiet
				ogółem	mężczyźni	kobiety	
Ogółem	5099	2596	2503	100,0	100,0	100,0	96
0-4 lata	306	165	141	6,0	6,4	5,6	85
5-9 lat	355	184	171	7,0	7,1	6,8	93
10-14 lat	398	206	192	7,8	7,9	7,7	93
15-19lat	384	190	194	7,5	7,3	7,8	102
20-24lata	326	166	160	6,4	6,4	6,4	96
25-29 lat	378	214	164	7,4	8,2	6,6	77
30-34lata	300	163	137	5,9	6,3	5,5	84
35-39 lat	337	194	143	6,6	7,5	5,7	74
40-44lata	332	194	138	6,5	7,5	5,5	71
45-49lat	312	185	127	6,1	7,1	5,1	69
50-54lata	342	161	181	6,7	6,2	7,2	112
55-59lat	281	143	138	5,5	5,5	5,5	97
60-64lata	245	120	125	4,8	4,6	5,0	104
65-69lat	221	103	118	4,3	4,0	4,7	115
70-74lata	239	95	144	4,7	3,7	5,8	152
75-79lat	185	66	119	3,6	2,5	4,8	180
80-84lata	102	26	76	2,0	1,0	3,0	292
85 lat i więcej	56	21	35	1,1	0,8	1,4	167

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 25 Ludność w wieku powyżej 12 lat według poziomu wykształcenia w %

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia								
			wyższe	politechniczne	Średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez	nieustalony
					razem	zawodowe	ogólno-kształcące				
1.	Region	2253420	9,23	3,1	28,57	19,01	9,56	21,01	32,26	4,44	1,4
2.	Powiat Radomskiego	101433	6,45	2,93	24,09	17,72	6,36	24,35	37,86	4,21	0,12
3.	Wielgomłyny	4204	2,81	1,28	14,70	11,30	3,40	29,14	46,69	5,38	-

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 26 Ludność według wieku i płci oraz podregionów, powiatów i gmin w 2002 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	0-2 lata	3-6	7-12	13-15	16-18	19-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-59	60-64	65-69	70-79	80-89	90-99	>100
Region	2612890	67567	101847	190056	106808	125151	248728	181445	163243	159104	197736	222079	342445	114471	1117253	194753	61604	8510	83
Powiat	120464	3582	5351	10098	5203	5881	10435	8797	7860	7527	8571	9316	14840	5595	5413	8621	3012	359	3
Wielgomłynny	5099	186	242	467	248	222	404	378	300	337	332	312	623	245	221	424	142	16	-

Źródło: GUS – Narodowy Spis Powszechny 2002

Tabela 27 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wiekowych

Grupy wieku	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policea lne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nie- ustalony
				razem	ogólno- kształcące	zawo- dowe				
Ogółem										
Ogółem	4204	118	54	618	143	475	1225	1963	226	-
19 lat i mniej	548	-	-	38	19	19	47	426	37	-
20-29	704	37	8	247	59	188	291	119	2	-
30-39	637	32	7	129	17	112	380	84	5	-
40-49	644	30	15	117	19	98	284	194	4	-
50-59	623	14	14	52	16	36	162	373	8	-
60-64	245	2	5	17	6	11	35	179	7	-
65 lat i więcej	803	3	5	18	7	11	26	588	163	-
Mężczyźni										
Razem	2126	39	11	271	39	232	782	937	86	-
19 lat i mniej	275	-	-	10	5	5	26	216	23	-
20-29	380	12	1	114	13	101	174	78	1	-
30-39	357	7	-	53	6	47	247	46	4	-
40-49	379	12	2	54	7	47	203	104	4	-
50-59	304	6	4	22	4	18	90	179	3	-
60-64	120	1	2	6	-	6	24	84	3	-
65 lat i wiecej	311	1	2	12	4	8	18	230	48	-

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 28 Ludność według płci i ekonomicznych grup wiekowych w gminie Wielgomłyny

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	w odsetkach
Ogółem	5099	2596	50,91
W wieku:	1284	663	51,64
Przedprodukcyjnym (0-17lat)			
Produkcyjnym (18-64)	2887	1622	56,18
Mobilnym (18-44)	1832	1013	55,29
Niemobilnym (45-64)	1055	609	57,73
Poprodukcyjnym (powyżej 65 lat)	928	311	33,51
Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada osób w wieku nieprodukcyjnym	77	60	77,92

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 29 Ludność według głównego źródła utrzymania dla gminy Wielgomłyny

Wyszczególnienie	Ogółem	Utrzymująca się						
		z pracy				z pozostałych źródeł		
		razem	najemnej	na rachunek własny		razem	w tym	
				razem	w tym w swoim gospodarstwie rolnym		emerytur	rent
Ogółem	5099	3223	1402	1821	1667	1876	1132	469
Ogółem		63,21	27,50	35,71	32,69	36,79	22,20	9,20
Mężczyźni	2596	1764	756	1008	921	832	442	241
Kobiety	2503	1459	646	813	746	1044	690	228
Posiadający własne źródła utrzymania								
Razem	3305	1762	691	1071	996	1543	1030	367
Razem w odsetkach		53,31	20,91	32,41	30,14	46,69	31,16	11,10
Mężczyźni	1694	1032	419	613	565	662	379	191
Kobiety	1611	730	272	458	431	881	651	176
Utrzymywani								
Razem	1794	1461	711	750	671	333	102	102
Razem w odsetkach		81,44	39,63	41,81	37,40	18,56	6,83	6,83
Mężczyźni	902	732	337	395	356	170	63	50
Kobiety	892	729	374	355	315	163	39	52

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

2.6.2 Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym poziom bezpieczeństwa

W poniższych tabelach przedstawiono ważne z punktu widzenia jakości życia elementy

Tabela 30 Mieszkania zamieszkane według wyposażenia w wodociąg i ustęp

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w					
		wodociąg			ustęp splukiwany		
		razem	z sieci	lokalny	razem	z odprowadzeniem	
						do sieci	do urządzenia lokalnego
Ogółem mieszkań	1432	1113	828	285	842	-	842
w tym zamieszkane stale	1389	1085	813	272	821	-	821
ludność zamieszkująca stale	5095	4342	3334	1008	3424	-	3424

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 31 Mieszkania zamieszkałe wg sposobu ich ogrzewania

Wyszczególnienie	Ogółem	Centralne ogrzewanie		Piece	Inne
		zbiorowe	indywidualne		
Ogółem m	1432	50	663	707	12
p	122168	3025	71731	46433	979
w tym zamieszkane stale m	1389	47	650	680	12
p	118964	2821	70352	44812	979
l	5095	132	2887	2032	44

m- mieszkania

p- powierzchnia użytkowa mieszkań w m²

l- ludność

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 32 Mieszkania zamieszkane wg stopnia wyposażenia w instalacje

Tabela 52 Mieszkania zamieszkane wg stopnia wyposażenia w instalacje										
Wyszczególnienie		Ogółem	Mieszkania wyposażone w						Mieszkania bez wodociągu	Nie ustalono
			wodociąg, ustęp i łazienkę			wodociąg z częściową instalacją				
			razem	z c.o.	bez c.o.	razem	z c.o.	bez c.o.		
Ogółem	m	1432	837	675	162	274	35	239	319	2
	p	122168	85401	71755	13646	19039	2765	16274	17568	160
w tym zamieszkane stale	m	1389	816	659	157	267	35	232	304	2
	p	118964	83434	70172	13262	18589	2765	15824	16781	160
	l	5095	3411	2843	568	923	165	758	753	8

m- mieszkania

p- powierzchnia użytkowa mieszkań w m²

l- ludność

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Służba zdrowia

Na terenie gminy Wielgomłyny działają jeden Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wielgomłynach. Zatrudnionych jest tam 4 lekarzy oraz 6 osób średniego personelu medycznego. Tam można skorzystać z podstawowej opieki zdrowotnej. Chcąc skorzystać z porad lekarzy specjalistów należy udać się do przychodni specjalistycznej w Radomsku. Również tam znajduje się najbliższe pogotowie ratunkowe oraz szpital powiatowy.

Na podstawie powyższych danych oraz analizie poniższej tabeli można stwierdzić, że ilościowo, zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych na obszarze gminy Wielgomłyny jest dobre.

Przewiduje się, że najbliższych latach niewystarczające będzie zabezpieczenie w zakresie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych.

Problemem pozostaje jakość usług szpitalnych, wynikająca ze złego stanu technicznego obecnego szpitala. Sytuacja poprawi się zdecydowanie po oddaniu do użytkowania nowego szpitala w Radomsku.

Tabela 33 Zabezpieczenie świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii

Powiat	Ludność ogółem stan na 31.12.2002	Kobiety ogółem	Kobiety w wieku 15+	Dzieci w wieku 5-19 lat	Liczba lekarzy poz (1 etat na 2,5 tys. ludności)	Liczba lekarzy stomatologów (1 etat na 3 tys. ludności)	Liczba pielęgniarek śródowiskowo -rodzinnych (1 etat na 2,5 tys. ludności)	Liczba lekarzy ginekologów (1 etat na 10 tys. kobiet w wieku 15+)	Liczba położnych śródowiskowo -rodzinnych (1 etat na 6 tys. kobiet bez względu na wiek)	Liczba pielęgniarek w śródowisku nauczania i wychowania (1 etat na 800 uczniów)
Powiat Radomszczański	120328	61343	50546	25512	48,1	40,1	48,1	5,1	10,2	31,9
Gmina wiejska	4113	2096			1,6	1,4	1,6		0,3	4113
Gmina wiejska	6762	3371			2,7	2,3	2,7		0,6	6762
Gmina wiejska	6024	3070			2,4	2,0	2,4		0,5	6024
Gmina miejsko-wiejska	6121	3097			2,4	2,0	2,4		0,5	6121
	2814	1443			1,1	0,9	1,1		0,2	2814
w tym: Kamięński - miasto	3307	1654			1,3	1,1	1,3		0,3	3307
w tym: Kamięński - obszar wiejski										
Gmina wiejska	4474	2220			1,8	1,5	1,8		0,4	4474
Gmina wiejska	4787	2422			1,9	1,6	1,9		0,4	4787
Gmina wiejska	4468	2282			1,8	1,5	1,8		0,4	4468
Gmina wiejska	4924	2346			2,0	1,6	2,0		0,4	4924
Gmina wiejska	4403	2219			1,8	1,5	1,8		0,4	
Gmina miejsko-wiejska	7853	3953			3,1	2,6	3,1		0,7	
	3919	2010			1,6	1,3	1,6		0,3	
w tym: Przedbórz - miasto	3934	1943			1,6	1,3	1,6		0,3	
w tym: Przedbórz - obszar wiejski										
Gmina miejska	49777	25987			19,9	16,6	19,9		4,3	
Gmina wiejska	5572	2836			2,2	1,9	2,2		0,5	
Gmina wiejska	5069	2484			2,0	1,7	2,0		0,4	
Gmina wiejska	5981	2960			2,4	2,0	2,4		0,5	

Źródło: WUS w Łodzi

2.6.3 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Wsparciem należy objąć rodziny wielodzietne, bezrobotnych Zamieszkujących teren gminy oraz osoby starsze oraz niepełnosprawne.

2.6.4 Rynek pracy

Charakterystykę rynku pracy w gminie Wielgomłyny pokazano za pomocą danych statystycznych GUS

Tabela 34 Główne źródła utrzymania ludności gminy

Wyszczególnienie	
ogółem	5099
utrzymujący się z pracy poza rolnictwem	1500
w tym:	
praca najemna	1349
praca na własny rachunek	151
utrzymujący się z pracy w rolnictwie	1723
w tym w swoim gospodarstwie rolnym	1667
niezarobkowe źródła pracy	1875
w tym	
emerytura	1132
renty	321
pozostałe niezrobkowe źródła	422
dochody w własności	1
nieustalone	-

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 35 Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy

Wyszczególnienie	Ogółem	Okres poszukiwania pracy			
		do 3 miesiące włącznie	4-12 miesiące	13 miesiące i więcej	nieustalony
Ogółem	307	30	122	151	4
Ogółem w odsetkach		9,77	39,74	49,19	1,30
Mężczyźni	196	24	79	89	4
Kobiety	111	6	43	62	-

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

Tabela 36 Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w III kwartale 2007 r.

Lp.	JEDNOSTKI SAMORZĄDOWE	BEZROBOTNI		zarej. w ciągu 12 m.od uk.szcz.	zwoln. z przyczyn do zakładu pracy	Zamieszkali na w si	Z praw em do zasiłku	w wieku 18-44 lata	zarejestrow ani powyżej 12 m-cy
		OGÓŁEM	KOBIETY						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	RADOMSKO (M)	3743	2205	91	48	0	609	2382	2260
2.	RADOMSKO (G)	383	243	16	3	383	65	286	234
3.	DOBRYSZYCE	308	178	16	2	308	62	222	163
4.	GIDLE	391	207	12	0	391	56	270	256
5.	GOMUNICE	419	296	15	5	419	66	279	274
6.	KAMIEŃSK (M)	247	122	11	0	0	30	135	88
7.	KAMIEŃSK (G)	316	269	18	0	316	63	299	248
8.	KOBIELE WIELKIE	301	166	7	3	301	28	216	170
9.	KODRĄB	311	199	12	1	311	58	237	185
10.	ŁGOTA WIELKA	269	163	14	3	269	54	202	145
11.	ŁADZICE	317	176	14	3	317	59	207	193
12.	MASŁOWICE	323	175	15	17	323	67	220	180
13.	PRZEDBÓRZ (G)	303	158	5	15	303	50	233	187
14.	PRZEDBÓRZ (M)	429	216	11	18	0	79	261	215
15.	WIELGOMŁYNY	298	121	13	0	298	38	193	141
16.	ŻYTNO	407	221	15	0	407	55	300	264
17.	OGÓŁEM	8765	5115	285	118	4346	1439	5942	5203

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Tabela 37 Rozkład pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki

Wyszczególnienie	
ogółem pracujących w rozpatrywanych sektorach g.n	522
w przemyśle	306
budownictwie	-
handel i naprawa	55
edukacja	69
ochrona zdrowia i opieka społeczna	16

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

W gminie Wielgomłyny z pracy utrzymuje się 63,21% w tym z pracy najemnej 27,50 %, a z pracy na własny rachunek 35,71 %.Z pozostałych źródeł utrzymuje się 36,79% w tym z rent i emerytur 31,40%

Tabela 38 Aktywność ekonomiczną ludności

Wyszczególnienie	Poziom wykształcenia			
	wyższe	średnie	zasadnicze zawodowe	podstawowe i bez wykształcenia podst.
ogółem	118	672	1225	2025
aktywni zawodowo	103	497	1000	753
w tym pracujący	94	415	872	665
bezrobotni	9	82	128	88
bierni zawodowo	13	161	204	1265
nieustalony status na rynku pracy	2	14	21	7
Współczynnik aktywności zawodowej%	88,8	75,5	83,1	37,3
Wskaźnik zatrudnienia	81,0	63,1	72,4	33,0
stopa bezrobocia.	8,7	16,5	12,8	11,7

Źródło: GUS – Narowody Spis Powszechny 2002

W najbliższym czasie na rynku pracy przewidziane są następujące procesy i zjawiska:

- wzrośnie odsetek osób utrzymujących się z rent i emerytur
- zmaleje liczba osób dla których jedynym źródłem utrzymania są gospodarstwa rolne (restrukturyzacja obszaru produkcji rolnej)
- nie należy spodziewać się wzrostu zatrudnienia w istniejących podmiotach gospodarczych (stały wzrost wydajności pracy),
- wzrośnie zapotrzebowanie na usługi budowlane,
- wzrośnie zapotrzebowanie na usługi turystyczno- rekreacyjne,
- wzrośnie zapotrzebowanie na usługi w „e-przestrzeni”.

Od roku obserwuje się w regionie brak siły roboczej. Zapotrzebowanie jest przede wszystkim na pracowników budowlanych oraz różnego rodzaju specjalistów. W pobliskim mieście – Radomsku powstają duże zakłady produkcyjne, rozwija się produkcja. W przeciągu kilkunastu miesięcy znacząco spadł procent bezrobotnych, wynika to również z migracji zarobkowych obserwowanych w regionie w ciągu ostatnich 2-3 lat.

2.6.5 Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów gminy należą:

- Oddalenie od zakładów przemysłowych
- Brak odpowiednio wykwalifikowanych pracowników
- Brak infrastruktury turystycznej
- Brak odpowiedniej promocji gminy

2.7 Analiza SWOT dla Gminy Wielgomłyny

Mocne strony	Słabe strony
Korzystny układ sieci infrastruktury transportowej	Wysokie bezrobocie szczególnie wśród ludzi w wieku 18 – 44 lata
Niewykorzystane zasoby siły roboczej	Niskie dochody samorządu
Ciekawe obszary krajobrazowe	Brak napływu zewnętrznego kapitału gospodarczego
Atrakcyjne tereny turystyczno- rekreacyjne	Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje gospodarcze
Doświadczenia agroturystyczne	Jakość nawierzchni dróg lokalnych
Zakłady przetwórstwa mięsnego	Niski poziom wykształcenia społeczności lokalnej
Doświadczenia administracji samorządowej	Brak współpracy międzyregionalnej
Szanse	Zagrożenia
Porozumienie z gminami sąsiednimi w kwestii realizacji projektów związanych z turystyką	Nieokreślony w długim horyzoncie czasowym systemu finansowania samorządów
Dostęp do środków z funduszy strukturalnych	Konkurencja w zakresie rozwoju gospodarki turystyczno-rekreacyjnej gmin województwa Świętokrzyskiego
Przewidywana koniunktura gospodarcza Polski	Niekorzystna zmiana polityki regionalnej UE
Wzrastający popyt na usługi turystyczno-rekreacyjne	Brak akceptacji społecznej dla koniecznych zmian restrukturyzacyjnych
Wzrastający popyt na usługi geriatryczne	Niski poziom kształcenia
Prognozowany wzrost zapotrzebowania na zdrową żywność	Brak poczucie bezpieczeństwa
Niewykorzystana infrastruktura opieki zdrowotnej	Defekty ekologiczne (dzikie wysypiska, brak pełnego systemu kanalizacji, brak nawyków chronienia środowiska)
Bliskość unikalnego w skali kraju koryta górnej Pilicy	Migracja osób operatywnych i wykształconych
Budowa przestrzeni informatycznej	

W oparciu o dane statystyczne, analizę SWOT, wyniki konsultacji społeczeństwa i dotychczasowe dokumenty rozwojowe gminy sformułowano najważniejsze problemy gminy konieczne do rozwiązania:

1. Poprawa jakości nauczania,
2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego gminy dla tworzenia nowych miejsc pracy,
3. Unowocześnienie infrastruktury technicznej,
4. Pozyskanie aprobaty większości społeczności lokalnej do koniecznych zmian restrukturyzacyjnych
5. Zatrzymanie w gminie operatywnych i wykształconych młodych ludzi.

3 ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

Wizja: Gminy Wielgomłyny atrakcyjnej dla inwestorów, o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

Gmina Wielgomłyny to obszar zrównoważonego rozwoju, otwarty na nowe technologie, przyjazny środowisku naturalnemu i rozwojowi przedsiębiorczości.

Sfera społeczna

Rozwój infrastruktury społecznej ma na celu poprawę sytuacji na rynku pracy, stanu oświaty i kultury, a także ochrony zdrowia i opieki społecznej mieszkańców naszej gminy.

Sfera techniczna

Infrastruktura techniczna jest głównym motorem do rozwoju gospodarczego powiatu. Program ten będzie realizowany poprzez: poprawę infrastruktury transportowej, uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej oraz rozwój technologii telekomunikacyjnych.

Drogi

Gmina Wielgomłyny posiada 110,8 km dróg gminny. W latach 2004-2007 została wyremontowana część dróg w tym:

- 10,0 km dróg powiatowych,
- 2m4 km dróg gminnych
- 8,5 km dróg dojazdowych.

W najbliższych latach planowana jest stopniowa modernizacja dróg gminny oraz ciągłe prace naprawcze.

Poprawa stanu środowiska naturalnego

Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych poprzez:

- podłączanie na terenach wiejskich kolejnych źródeł zanieczyszczeń do systemów kanalizacyjnych,
- budowa dalszych ciągów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- propagowanie i wprowadzanie na szerszą skalę selektywnej zbiórki odpadów.
- wspieranie finansowe z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedsięwzięć proekologicznych realizowanych przez jednostki organizacyjne gminne oraz prywatne,
- realizacja zadań wynikających z „Gminnego Programu Ochrony Środowiska” oraz „Gminnego Planu Gospodarki Odpadami” z 2004 roku przyjęte przez Starostwo Powiatowe w Radomsku.

Sfera gospodarcza

Turystyka

Rozwój turystyki w gminie powinien skoncentrować się na agroturystyce oraz na budowie ścieżek rowerowych.

Rozwój ten musi odbywać się zgodnie z zasadami racjonalnego wykorzystywania środowiska w połączeniu z proekologiczną edukacją społeczeństwa.

Kultura

W gminie brak miejsca w którym mogliby spędzać czas wolny zarówno młodzi ludzie jak i starsi. Z uwagi na realizowane w przeszłości na terenie gminny projekty takie jak: kółko fotograficzne, bilard, koło gospodyń wiejskich, konieczne jest stworzenie Wiejskiego Domu Kultury w którym można będzie wznowić te działania.

4 REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

4.1 Planowane projekty i zadania inwestycyjne ujęte w budżecie gminy

Lp. jako kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki organizacyjnej	Nazwa planowanego działania	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania z przewidywanym czasem realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do poniesienia	Nakłady do poniesienia		Rodzaj zadania	Uwagi
							Własne [min]	Obce [max]		
2	Przebudowa drogi gminnej – Niedospełin – Popielarnia przez UG	Zgodne	2007-2009		Urząd Gminy Brak Urząd Marszałkowski	1 220 tys. zł	25	75	R	
1	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w Krzętowie	Zgodne	2006-2011	Przepustowość oczyszczalni 100 m3/d Sieć kanalizacyjna -7,3 km Przykanaliki – 282 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	4 609 tys. zł	25	75	I	
1	Budowa kanalizacji sanitarnej w Niedospełinie	Zgodne	2004-2010	Sieć kanalizacyjna 4,0 km Przykanaliki -110 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	2 692 tys. zł	25	75	I	
1	Modernizacja domu kultury z biblioteką w Wielgomłynach wraz z muszlą koncertową.	Zgodne	2007-2009	Wyposażenie, wykończenie budynku, zagospodarowanie terenu, instalacje wewnętrzne, ogrzewanie,	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	722 tys. zł	25	75	R	
1	Budowa boiska sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej i Gimnazjum Publicznym Wielgomłyn	Zgodne	2005-2007	Opracowanie dokumentacji, odwodnienie terenu, boisk do piłki nożnej, boisko do piłki siatkowej i koszykówki, bieżnie i skocznie. Plac zabaw dla dzieci młodszych, Zagospodarowanie terenu. Wyposażenie w sprzęt	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	920 tys. zł	25	75	I	
1	Budowa oczyszczalni ścieków w Zagórz	Zgodne	2007-2014	Powierzchnia boiska 21 500 m Sieć kanalizacyjna – 12 km. Przykanalik – 245 szt	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	3 330 tys. zł	25	75		
2	Wymiana sieci kanalizacyjnej w Sokolej Górze	Zgodne	2008-2013		Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	725 tys. zł	25	75	I	
2	Budowa wodociągu Walo Żyćiska	Zgodne	2008-2013	Sieć wodociągowa – 7,0 km Przyłącza – 35 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski Bank	535 tys. zł	25	75	I	

4.2 Planowane projekty i zadania inwestycyjne

o kryterium kolejności realizacji w obrębie jednostki organizacyjnej	Nazwa planowanego działania	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania z przewidywanym czasem realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady do pomieszczenia	Źródła finansowania			Rodzaj zadania	Uwagi
							Własne [min]	Obce [max]	Je		
	Budowa połączenia między stacjami uzdatniania wody	Zgodne	2012	Dwa odcinki o łącznej długości 3,0 km	Urząd Gminy WFOŚiGW	350 tys. zł	25	75	I		
1	Przebudowa drogi gminnej Krzętów-Wola Życińska – Cieżkowice gm.Żytno	Zgodne	2011	Długość drogi 6000 mb Szerokość jezdni 5,0 Chodnik jednostronny 500 mb Odwodnienie	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	2990 tys. zł	25	75	R		
2	Przebudowa drogi dojazdowej Rogi-Krzętów	Zgodne	2012	Długość drogi - 950 m. Szerokość drogi -5,0 m Odwodnienie	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	460 tys. zł	25	75	R		
2	Przebudowa drogi dojazdowej Sokola Góra-Pratkowice do rzeki Pilicy	Zgodne	2013	Długość drogi 2750 Szerokość jezdni 5,0 mb Odwodnienie	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	1330 tys. zł	25	75	R		
2	Przebudowa drogi Karczów-Kubiki	Zgodne	2013	Długość drogi 1700 Szerokość jezdni 5,0 mb Chodnik jednostronny Oświetlenie 6 lamp Odwodnienie	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	925 tys. zł	25	75	R		
2	Przebudowa drogi gminnej Trzebe-Koconia	Zgodne	2012	Długość drogi - 1250 m Szerokość drogi 5,0 m Oświetlenie - 4 lampy Odwodnienie	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	600 tys. zł	25	75	R		
2	Rozbudowa pracowni ceramicznej w Krzętowie.	Zgodne	2013	Wymiana instalacji, ogrzewanie, stropy, schody, stolarka, elewacja.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	450 tys. zł	25	75	I		
1	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Myśliwczów.	Zgodne	2012	Sieć kanalizacyjna - 7,0 km Przykanaliki - 110 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	1800 tys. zł	25	75	I		
	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Anielin, Borecznica	Zgodne	2010	Sieć wodociągowa – 12,9 km Przyłącza – 60 szt	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	1100 tys. zł	25	75	I		
	Budowa oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni przyzgodowych w m. Rudka, Pratkowice, Sokola Góra, Trzebe, Perzyny, Kruszyna Anielin, Borecznica,	Zgodne	2010	Przepustowość -160 m3/d Sieć kanalizacyjna - 21,0 km Przykanaliki - 445 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	4620 tys. zł	25	75	I		

	Borowiec, Wola Życińska i Błonie Przebudowa gminnego stadionu sportowego w Krzętowie	Zgodne	2010	Opracowanie dokumentacji, odwodnienie terenu, boisko do piłki nożnej, koszykówki, bieżnie i skocznie. Plac zabaw dla dzieci młodszych, powierzchnia boiska 24 000 m ² .	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	890 tys. zł	25	75	R	
	Boisko szkole przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zagórze	Zgodne	2010	Opracowanie dokumentacji, odwodnienie terenu, boisko do piłki nożnej, koszykówki, bieżnie i skocznie. Plac zabaw dla dzieci młodszych, powierzchnia boiska 3500 m ² .	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	430 tys. zł	25	75	R	
	Rozbudowa sieci wodociągowej w Zagórze	Zgodne	2012	Nowe ujęcie wody	Urząd Gminy , WFOŚiGW	100 tys. zł	25	75	I	
	Budowa ścieżki rowerowej: 1. Chelmo – Kraszewice – Sokola Góra- Pratkowice 2. Błonie- Wola Życińska- Krzętów- Rudka- Pratkowice- Łączkowice	Zgodne	2013	Opracowanie projektu, Oznakowanie tras, wykonanie przystanków rowerowych, Długość ścieżki – 16 km	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	900 tys zł	25	75	I	
	Budowa kanalizacji sanitarnej w Wola Kuźniewska, Popielarnia, Odróż, Bogusławów i Maksymów,	Zgodne	2011-2013	Sieć kanalizacyjna - 9,0 km Przykanaliki - 119 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	1760 tys. zł	25	75	I	
	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Anielin, Borecznica	Zgodne	2011	Sieć wodociągowa - 12,9 km Przyłącza - 60 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	1100 tys. zł	25	75	I	
	Budowa połączenia między stacjami uzdatniania wody.	Zgodne	2012	Dwa odcinki o łącznej długości 3,0 km	Urząd Gminy WFOŚiGW	350 tys. zł	25	75	I	
	Rozbudowa stacji wodociągowej w Zagórze	Zgodne	2012	Nowe ujęcie wody,	Urząd Gminy WFOŚiGW	100 tys. zł	25	75	I	
	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m Wola Życińska i Błonie	Zgodne	2013	Sieć wodociągowa - 7,0 km Przyłącza - 35 szt.	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski WFOŚiGW	1100 tys. zł	25	75	I	
	Budowa ścieżki rowerowej: 1. Chelmo -Kraszewice – Sokola Góra – Pratkowice 2. Błonie- Wola Życińska- Krzętów- Rudka – Pratkowice - Łączkowice	Zgodne	2013	Opracowanie projektu. Oznakowanie trasy Wykonanie przystanków rowerowych Długość ścieżki - 16 km	Urząd Gminy Urząd Marszałkowski	900 tys. zł	25	75	I	

5 POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANIAM REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

5.1 Powiązania Planu Rozwoju Lokalnego z innymi dokumentami

5.1.1 Cele strategiczne rozwoju gminy Wielgomłyny

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Wielgomłyny na lata 2007 – 2013 jest kontynuacją działań, jakie były realizowane wcześniej. Gmina prowadziła inwestycje z zakresu wodociągownictwa oraz kanalizacji terenu gminy, jak również modernizacji dróg.

Przedstawione w PRL zadania są kontynuacją wcześniejszych zadań realizowanych na terenie gminy. Zadania te mieszczą się w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, Oś priorytetowa I i II oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zadania realizowane przez gminę mają na celu:

- Poprawie i rozwijaniu infrastruktury
- Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów wiejskich
- Sprzyjać długotrwałemu rozwojowi gospodarczemu.

Powyższe cele są spójne z głównymi celami PO WŁ oraz PROW.

5.1.2 Cele strategiczne rozwoju województwa łódzkiego

Wizja rozwoju województwa łódzkiego brzmi „uczynienie z województwa regionu atrakcyjnego dla ludzi, biznesu, przekształcenie gospodarki, budowa wewnętrznej spójności”

Zadania sformułowane w PRL gminy Wielgomłyny w pełni mieszczą się w tej wizji.

5.1.3 Cele strategiczne powiatu radomszczańskiego

W strategii Rozwoju powiatu radomszczańskiego na lata 2001-2010 sformułowano następujące cele strategiczne:

- I Poprawa jakości życia w powiecie,
- II. Dynamiczny rozwój gospodarczy.

Zadania przedstawione w PRL gminy Wielgomłyny są spójne z celami strategicznymi powiatu

5.2 Zgodność planowanych do realizacji zadań z priorytetami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

W ramach priorytetowych kierunków wsparcia obszarów wiejskich UE, zdefiniowano cztery osie:

- Oś 1: Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego;
- Oś 2: Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich;
- Oś 3: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej;
- Oś 4: Leader.

Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich jest celem, który łączy się zarówno z podstawowymi kierunkami rozwoju ekonomicznego i społecznego gospodarstw rolnych poprzez wzmocnienie potencjału ekonomicznego, restrukturyzacją i modernizacją jak i dobrymi warunkami do życia pod względem jakości środowiska i krajobrazu, infrastrukturą społeczną i techniczną.

Drugą grupę stanowią instrumenty mające na celu poprawę jakości życia. Dotyczą one odnowy wsi, poprawy stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. W pełni uwzględniają one ważne funkcje społeczne i kulturalne, co z pewnością przyczyni się do polepszenia jakości życia i może stanowić dodatkowy czynnik, kształtujący przemiany strukturalne i przeciwdziałający depopulacji, a wręcz tworzący silniejsze poczucie identyfikacji mieszkańców z obszarów wiejskich z ich regionem wraz z jego tradycjami i wartościami.

Przedstawione powyżej priorytety bezpośredni opisują oczekiwania mieszkańców gminy Wielgomłyny. Planowane na lata 2007-2013 zadania realizowane przez Urząd Gminy znakomicie wpisują się w powyższe osie, a ich realizacja na pewno wpłynie na poprawę życia na terenie gminy Wielgomłyny – co jest podstawowym celem Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

6 OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Gmina będzie realizowała projekty w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – Działania Oś 3 – „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” oraz „Odnowa i Rozwój wsi”.

Barierę rozwoju obszarów wiejskich stanowi brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej. Szczególne utrudnienia w tym zakresie występują w najmniejszych miejscowościach. Realizacja działania stanowi uzupełnienie zakresu inwestycji przewidzianych w ramach programów operacyjnych, współfinansowanych ze Środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Celem działania jest poprawa warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Planowany jest również udział w projektach w ramach PROW – Działania Oś 3 – „Tworzenie i Rozwój Mikroprzedsiębiorstwo” oraz działanie „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez promowanie dywersyfikacji działalności i tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów oraz łagodzenie skutków bezrobocia.

Działanie będzie wpływać na wzrost konkurencyjności gospodarczej, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji - poprawę jakości życia na obszarach wiejskich.

Celem tego działania jest wsparcie na rzecz zwiększenia liczby nowych przedsiębiorstw działających na terenie gminy Wielgomłyny.

Powyższe działania są spójne z działaniami wyznaczonymi w Wojewódzkim Programie Rozwoju Lokalnego oraz w Powiatowym Planie Rozwoju Lokalnego.

Do pomiaru tychże szczegółowych celów służą wskaźniki produktu i rezultatu, mierzące natychmiastowe efekty dotyczące bezpośrednich beneficjentów finansowanych działań.

W przypadku zaplanowanych przez gminę Wielgomłyny projektów zadań inwestycyjnych i remontowych są to "oczekiwane rezultaty" wpisane w tabelach: Planowane projekty inwestycyjne i remontowe w latach 2007 - 2013 w rozdziale IV. Realizacja zadań i projektów.

Rodzaje wskaźników:

- Produkt – wszystkie produkty materialne i usługi, które otrzymuje beneficjent w trakcie realizacji projektu przy wykorzystaniu zaangażowanych zasobów
- Rezultat – bezpośredni i natychmiastowy efekt projektu, zmiany, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia projektu u bezpośrednich beneficjentów pomocy

- Oddziaływanie – konsekwencje danego programu/ projektu wykraczające poza bezpośrednie i natychmiastowe efekty dla beneficjentów.

Tabela 39 Produkty, rezultatu, oddziaływania

Typ wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary
Produkt	Długość wybudowanych dróg powiatowych	km
Produkt	Długość zmodernizowanych dróg powiatowych	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg gminnych	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg gminnych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną	km
Produkt	Długość zmodernizowanych dróg gminnych	km
Produkt	Liczba wybudowanych skrzyżowań	szt
Produkt	Liczba zmodernizowanych skrzyżowań	szt
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli	szt
Produkt	Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli	szt
Produkt	Długość wybudowanych utwardzonych poboczy	km
Produkt	Liczba wybudowanych przejść dla pieszych	szt
Produkt	Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych	szt
Produkt	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
Produkt	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
Produkt	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
Produkt	Liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	szt
Produkt	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków	szt
Produkt	Liczba wybudowanych przepompowni ścieków	szt

Produkt	Liczba projektów organizacji i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu	szt
Produkt	Liczba projektów wdrażania systemowej gospodarki odpadami komunalnymi	szt
Produkt	Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej	m2
Produkt	Lokalne punkty informacji kulturalnej i turystycznej	szt.
Produkt	Liczba systemów zabezpieczeń w obiektach dziedzictwa kulturowego	szt.
Produkt	Nowe miejsca noclegowe	szt.
Produkt	Powierzchnia odrestaurowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	m2
Produkt	Powierzchnia zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	m2
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	szt.
Produkt	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	szt.
Produkt	Powierzchnia uzbrojonego terenu	ha
Rezultat	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów	ha
Rezultat	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci	minuty
Rezultat	Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
Rezultat	Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
Rezultat	Natężenie ruchu na drodze	pojazdy/h
Rezultat	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej	osoby
Rezultat	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt
Rezultat	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej	osoby
Rezultat	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy	km
Rezultat	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej	ha
Rezultat	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody	szt

Rezultat	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody	ha
Rezultat	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	szt.
Rezultat	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków	ha
Rezultat	Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków	m3/doba
Rezultat	Ilość oczyszczonych ścieków	m3/doba
Rezultat	Poziom wskaźników fizykochemicznych oczyszczonych ścieków	m3/dm3
Rezultat	Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy	km
Rezultat	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej	ha
Rezultat	Powierzchnia terenu zabezpieczonego przed powodzią	ha
Rezultat	Liczba miejscowości zabezpieczonych przed powodzią	szt
Rezultat	Ilość odpadów poddawanych segregacji	t/rok
Rezultat	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi	t/rok
Rezultat	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni	t/rok
Rezultat	Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów	szt
Rezultat	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	osoby
Rezultat	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji/spalarnię odpadów	szt
Rezultat	Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta	szt
Oddziaływanie	Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi	tys. PLN
Oddziaływanie	Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)	szt
Oddziaływanie	Liczba wypadków drogowych (w okresie 1 roku)	szt
Oddziaływanie	Zanieczyszczenie na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)	%

Oddziaływanie	Natężenie hałasu na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)	%
Oddziaływanie	Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (w okresie 2 latach)	tys. PLN/ha
Oddziaływanie	Liczba nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat)	szt
Oddziaływanie	Liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat)	szt
Oddziaływanie	Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (w okresie 1 roku)	m3/doba
Oddziaływanie	Ilość odpadów poddawanych segregacji (w okresie 1 roku)	t/rok
Oddziaływanie	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi (w okresie 1 roku)	t/rok
Oddziaływanie	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni (w okresie 1 roku)	t/rok
Oddziaływanie	Poziom wskaźników fizykochemicznych ścieków w punkcie pomiarowym (w okresie 1 roku)	m3/dm3
Oddziaływanie	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	osoby
Oddziaływanie	Stosunek nowouzbromionych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w gminie	%
Oddziaływanie	Wielkość migracji w gminie	saldo

7 PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013

Tabela 40 Dochody budżetów gmin według rodzajów

Lata	Ogółem	Własne			Dotacje celowe z budżetu państwa	Subwencje ogółem	Środki na dofinansowanie własnych zadań
		razem	W tym udział w podatki stanowiących dochód budżetu państwa				
			od osób prawnych	od osób fizycznych			
W tysiącach złotych							
2007	10.725	2.053	61	751	974	5.268	2.430
2008	11.678	2.159	64	790	1.025	5.543	2.951
2009	12.643	2.272	67	831	1.078	5.831	3.462
2010	15.261	2.390	71	874	1.135	6.134	5.602
2011	13.409	2.514	75	920	1.194	6.453	3.248
2012	13.764	2.645	78	968	1.256	6.788	3.075
2013	15.216	2.783	83	1.018	1.321	7.141	3.971

Źródło: Dane Urzędy Gminy

Uwaga: wyliczenia przyjęto przy dofinansowaniu inwestycji w 75%.

Tabela 41 Wydatki budżetu gminy według rodzajów

Lata	Ogółem	W tym:					
		dotacje	świadcz. na rzecz os.fizycz.	Wydatki bieżące			wydatki majątkowe
				razem	w tym:		
					wynagro dzenia	zakup mater. usl.	
w tysiącach złotych							
2007	10.725	180	694	6.611	3.033	3.578	3.240
2008	11.678	186	715	6.842	3.124	3.718	3.935
2009	12.643	191	736	7.100	3.218	3.882	4.616
2010	15.261	197	759	6.835	3.315	3.520	7.470
2011	13.409	203	782	8.094	3.414	4.680	4.330
2012	13.764	209	805	8.650	3.516	5.134	4.100
2013	15.216	215	829	8.877	3.622	5.255	5.295

Źródło: Dane Urzędu Gminy

Uwaga: wyliczenia przyjęto przy dofinansowaniu inwestycji w 75%.

Tabela 42 Źródła finansowania zadań realizowanych w latach 2007-2013 [w zł.]

Zadanie	Koszt całkowity	Budżet JST	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne
Budowa drogi gminnej Niedospielin - Popielarnia	1 219 520	319 520			900 000	-
Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanałem w Krzętowie	4 609 338	1 234 338			3 375 000	
Budowa kanalizacji sanitarnje w Niedospielinie	2 691 861	741 861			1 950 000	
Budowa oczyszczalni ścieków w Zagórze	3 329 966	929 966			2 400 000	
Wymiana sieci wodociągowej w Sokolej Górze	725 000	200 000			525 000	
Budowa wodociągu Wola Życińska	535 000	160 000			375 000	
Budowa boiska sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej i Gimnazjum Publicznym Wielgomłyny	920 000	230 000			690 000	-
Przebudowa gminnego stadionu sportowego w Krzętowie	890 000	222 500			667 500	-
Boisko szkolne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Krzętowie	390 000	97 500			292 500	-
Boisko szkolne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zagórze	430 000	107 500			322 500	-
Boisko szkolne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zagórze	430 000	107 500			322 500	-

Tabela 43 Źródła finansowania zadań w latach 2007- 2013 [w zł.]

Zadanie	Koszt całkowity	Budżet JST	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Myśliwczów	1 800 000	450 000			1 350 000	-
Budowa oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni przyzagrodowych w m.Rudka, Pratkowice, Sokola Góra, Trzebce, Perzyny, Kruszyna Anielin, Borecznica, Borowiec, Wola Życińska i Błonie	4 620 000	1 155 000			3 465 000	-
Budowa kanalizacji sanitarnej w Wola Kuźniewska, Popielarnia, Odrowąż, Bogusławów i Maksymów,	1 760 000	440 000			1 320 000	-
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m Anielin, Borecznica	1 100 000	275 000			825 000	-
Budowa połączenia między stacjami uzdatniania wody.	350 000	87 500			262 500	-
Rozbudowa stacji wodociągowej w Zagórze	100 000	25 000			75 000	-
Przebudowa drogi gminnej Krzętów-Wola Życińska – Cieżkowice gm .Żytno	2 990 000	747 500			2 242 500	-
Przebudowa drogi dojazdowej Rogi-Krzętów	460 000	115 000			345 000	-
Przebudowa drogi dojazdowej Sokola Góra- Pratkowice do rzeki Pilicy	1 330 000	332 500			997 500	-
Przebudowa drogi Karczów-Kubiki	925 000	231 250			693 750	-
Przebudowa drogi gminnej Trzebce-Koconia	600 000	150 000			450 000	-
Przebudowa gminnego stadionu sportowego w Krzętowie	890 000	222 500			667 500	
Boisko szkolne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zagórze	430 000	107 500			332 500	
Rozbudowa sieci wodociągowej w Zagórze	100 000	25 000			75 000	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m.Anielin i Borecznica	1 100 000	275000			825 000	
Rozbudowa pracowni ceramicznej w Krzętowie	450 000	112 500			337 500	-
Budowa ścieżki rowerowej:1.Chełmo -Kraszewice – Sokola Góra –Pratkowice 2. Błonie- Wola Życińska- Krzętów-Rudka –Pratkowice - Łączkowice	900 000	225 000			675 000	-

8 SYSTEM WDRAŻANIA

W Planie Rozwoju Lokalnego przedstawiono:

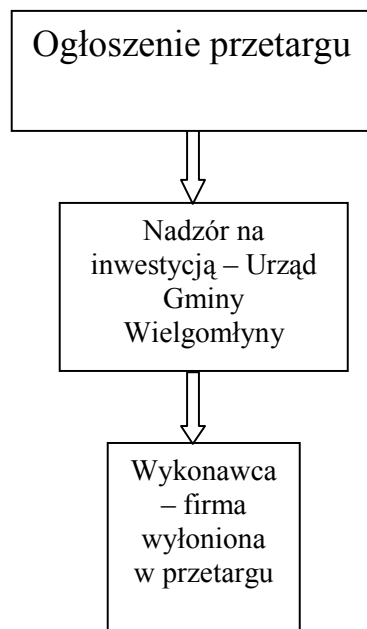
- planowane projekty i zadania inwestycyjne do realizacji na lata 2007 – 2013.
- plan finansowy realizacji inwestycji na lata 2007 – 2013 z uwzględnieniem środków funduszy strukturalnych oraz kredytów, pożyczek

Powyższe działania początkują zmianę podejścia do planowania w gminie w szczególności w planowaniu inwestycyjnym i finansowym.

Wśród najważniejszych korzyści, jakie gmina odniesie wykorzystując wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego znajdują się:

- możliwość lepszego i wcześniejszego przygotowania poszczególnych inwestycji do realizacji oraz optymalizacja źródeł finansowania;
- ocena wpływu inwestycji na budżet gminy po jej zrealizowaniu;
- wydłużenie horyzontu planowania.

Wdrażanie poszczególnych inwestycji z planu odbywać się będzie wg schematów:

Akceptacja projektu

Ponowne zatwierdzenie
projektów

Podpisanie
umow

Szeregowanie
projektów

Formalna
ocena

Merytoryczna
ocena

Zap
faktury

Złożenie wniosku

gotowanie
projektu

ARIMR

Urząd Marszał

Refundacja

GMINA

9 SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej LPR- dla gminy Wielgomłyny.

1) System monitorowania i oceny planu rozwoju lokalnego

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi założeniami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest mą także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby efektywnie kojarzyć je z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze gminy.

Organami gminy odpowiedzialnymi za monitorowanie i ocenę realizacji planu są:

- a) Rada Gminy
- b) Wójt

Uchwałą Rady Gminy rozszerzono zadania Komisji ds. Rozwoju Rady, o następujące działania:

- opiniowanie Planu Rozwoju Lokalnego
- monitorowanie realizacji planu
- składanie propozycji zmian w planie
- opiniowanie okresowych ocen realizacji planu
- współpraca z Gminnym Pełnomocnikiem ds. Rozwoju Lokalnego
- konsultacje z partnerami społeczno - gospodarczymi regionu.

Komisja składa się z wyznaczonych przez Radę Gminy radnych.

W posiedzeniach Komisji udział mogą brać przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego (z Komitetu Sterującego) i Urzędu Wojewódzkiego (z Komitetu Monitorującego) Radni Powiatowi, członkowie Powiatowego Zespołu ds. Rozwoju Lokalnego oraz niezależni eksperci.

Gminnym Pełnomocnikiem ds. Rozwoju Lokalnego powołany został Zarządzeniem Wójta a jego zadaniami są:

- opracowanie założeń do Planu Rozwoju Lokalnego
- monitorowanie i nadzór nad realizacją planu;
- przygotowywanie propozycji zmian w planie
- przygotowywanie okresowych ocen realizacji planu.

Monitorowanie realizacji planu odbywać się będzie na podstawie sprawozdań budżetowych i finansowych jednostek organizacyjnych gminy oraz innych dokumentów przedkładanych Komisji na jej żądanie.

2) Ocena realizacji planu:

- pod względem finansowym odbywać się będzie na podstawie sprawozdań kwartalnych, półrocznych i rocznych z wykonania planu wydatków;
- pod względem merytorycznym na podstawie sprawozdań dyrektorów jednostek.

Ocena planu rozwoju lokalnego dokonywana będzie każdorazowo na zakończenie roku budżetowego.

Współpraca pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi przy realizacji założeń Planu Rozwoju Lokalnego odbywać się będzie w ramach spotkań zwoływanych przez Wójta w razie stwierdzenia takiej potrzeby w celach:

- inicjowania, przygotowania i realizacji na terytorium gminy wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi i współpracy samorządów,
- programowania i realizacji gminnej polityki ekorozwoju,
- tworzenia warunków do rozwoju turystyki w szczególności poprzez polepszanie i rozwój infrastruktury turystycznej, promocję turystyki, pozyskiwanie inwestorów, monitoring ruchu turystycznego,
- informowania społeczności lokalnych o idei integracji europejskiej oraz o strukturze i funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- pozyskiwania i wykorzystywania środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych,
- podejmowania działań organizacyjnych i inwestycyjnych mających na celu zrównoważony rozwój gminy poprawę warunków życia ich mieszkańców oraz rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy
- inspirowania i podejmowania wspólnych inicjatyw służących społeczno-gospodarczemu rozwojowi samorządów oraz mających wpływ na rozwój społeczności gminy
- inicjowania i opiniowania strategicznych projektów gospodarczych dotyczących działalności wspólnie zrzeszonych podmiotów oraz obszarów ich działania,
- realizacji innych przedsięwzięć promujących ideę samorządności i integracji europejskiej,

Współpraca pomiędzy gminą a sektorem publicznym i prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi w celu realizacji planu odbywać się będzie:

- poprzez inicjowanie okresowych spotkań wójta i rady gminy z przedsiębiorcami, aktywnymi rolnikami, przedstawicielami organizacji lokalnych i ponadlokalnych mających wpływ na rozwój gminy;
- poprzez przepływ informacji z sesji Rady Gminy

3) Public Relations planu rozwoju lokalnego odbywać się poprzez:

- Strony internetowe gminy - zamieszczenie planu oraz jego aktualizacja;
- Działania informacyjno - promocyjne służb gminnych;
- Współpracę z redakcjami lokalnych mediów - przekazywanie za ich pośrednictwem ważnych informacji dotyczących bieżącego funkcjonowania samorządu i jednostek gminy, w tym realizację zadań inwestycyjnych i remontowych;
- Prowadzenie własnej działalności wydawniczo - promocyjnej w formie różnego rodzaju wydawnictw książkowych dotyczących gminy, w tym realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych.
- Wizualizacja- standardowe oznaczanie obiektów, wydawnictw i wystrojów upowszechniające wiedzę o efektach planu.

Spis tabel

Tabela 1 Ludność Gminy Wielgomłyny wg wieku i płci (wg Danych Urzędu Gminy Wielgomłyny oraz Urzędu Statystycznego w Łodzi).....	10
Tabela 2 Ludność według płci i ekonomicznych grup wiekowych.....	12
Tabela 3 Podstawowe dane statystyczne	12
Tabela 4 Mieszkania według okresu budowy budynku i rodzaju właściciela.....	15
Tabela 5 Kanalizacja i wodociągi w 2002 r.	16
Tabela 6 Sieć wodociągów w gminy Wielgomłyny	17
Tabela 7 Ilość zużywanej energii elektrycznej	18
Tabela 8 Wykaz szkół znajdujących się na terenie gminy wraz z ilością uczniów i nauczycieli	21
Tabela 9 Wyniki egzaminów gimnazjalnych w poszczególnych gminach	22
Tabela 10 Charakterystyka gospodarstw rolnych według siedziby użytkownika (miejsca zamieszkania)	29
Tabela 11 Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych.....	30
Tabela 12 Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów	30
Tabela 13 Gospodarstwa domowe według głównego źródła utrzymania, podregionów, powiatów i gmin w 2002 roku	31
Tabela 14 Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego powyżej 1 ha użytków rolnych według udziału dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem gospodarstwa domowego	32
Tabela 15 Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych.....	33
Tabela 16 Powierzchnia zasiewów głównych ziemiopłodów	33
Tabela 17 Gospodarstwa rolne zajmujące się uprawą głównych ziemiopłodów	34
Tabela 18 Zwierzęta gospodarskie według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych.....	34
Tabela 19 Zwierzęta gospodarskie	34
Tabela 20 Wyposażenie gospodarstw rolnych w budynki i budowle	35
Tabela 21 Ciągniki, samochody ciężarowe i wybrane maszyny w gospodarstwach rolnych ..	35
Tabela 22 Pracujący w gospodarce narodowej w 2002 r.	37
Tabela 23 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze regon w 2002 roku. Stan w dniu 31 XII 2002.....	37
Tabela 24 Ludność według wieku oraz płci zamieszkująca gminę.....	38
Tabela 25 Ludność w wieku powyżej 12 lat według poziomu wykształcenia w %.....	38
Tabela 26 Ludność według wieku i płci oraz podregionów, powiatów i gmin w 2002 roku...	39
Tabela 27 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wiekowych	40
Tabela 28 Ludność według płci i ekonomicznych grup wiekowych w gminie Wielgomłyny.	40
Tabela 29 Ludność według głównego źródła utrzymania dla gminy Wielgomłyny	41
Tabela 30 Mieszkania zamieszkane według wyposażenia w wodociąg i ustęp	41
Tabela 31 Mieszkania zamieszkane wg sposobu ich ogrzewania	42
Tabela 32 Mieszkania zamieszkane wg stopnia wyposażenia w instalacje	42
Tabela 33 Zabezpieczenie świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii	43
Tabela 34 Główne źródła utrzymania ludności gminy	44
Tabela 35 Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy	44
Tabela 36 Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w III kwartale 2007 r.	45
Tabela 37 Rozkład pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki	45
Tabela 38 Aktywność ekonomiczną ludności	46
Tabela 39 Produkty, rezultatu, oddziaływania	59

Tabela 40 Dochody budżetów gmin według rodzajów	64
Tabela 41 Wydatki budżetu gminy według rodzajów	65
Tabela 42 Źródła finansowania zadań [w zł.].....	66
Tabela 43 Źródła finansowania zadań [w zł.].....	67

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa gminy Wielgomłyny na tle powiatu radomszczańskiego	2
Rysunek 2 Ludność gminy Wielgomłyny w latach 1990 - 2002	10
Rysunek 3 Ludność wg wieku i płci.....	10
Rysunek 4 Składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych na terenie powiatu radomszczańskiego	19
Rysunek 5 Powierzchnia wybranych upraw w latach 1995 i 2002	28
Rysunek 6 Obsada zwierząt w latach 1995 i 2002	29